

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 m. programos trečiojo prioriteto „Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas“ priemonių „Vietos plėtros strategijų rengimas“ ir „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo 5 priedas

NAUJOJI KLAIPĖDOS ŽUVININKYSTĖS VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Klaipėda
2023

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

KLAIPĖDOS MIESTO ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONO VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA 2023 – 2029 M.

TURINYS	Psl.
I DALIS. KAS MES: ESAMA SITUACIJA IR MŪSŲ SIEKIAI	
1. ŽVVG vertybės, ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m. ir ŽVVG misija	

2.	ŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizė	
3.	ŽVVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (toliau – SSGG)	
4.	ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas prioritetine tvarka	
II DALIS. KOKIE MŪSŲ PRIORITETAI IR TIKSLAI?		
5.	VPS prioritetai, priemonės ir veiklos sritys	
6.	VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su EJRŽAF konkrečiais tikslais	
7.	VPS sąsaja su ŽVVG teritorijos strateginiais dokumentais, Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (toliau – ESBJRS), Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2021–2027 m. planu	
III DALIS. KAIP PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS?		
8.	LEADER metodo principų bei horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas	
9.	VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas	
10.	VPS įgyvendinimo veiksmų planas	
11.	VPS finansinis planas	
12.	VPS įgyvendinimo rodikliai	
13.	VPS įgyvendinimo vidaus stebėseną ir valdymas	
IV DALIS. PRIEDAI		
1 priedas. ŽVVG teritorijos situacijos analizei naudojama naujausia statistinė informacija apie ŽVVG teritorijas		
2 priedas. ŽVVG teritorijos situacijos analizei naudojama naujausia statistinė informacija apie ŽVVG teritorijas		
<....> priedas.		

I DALIS. KAS MES: ESAMA SITUACIJA IR MŪSŲ SIEKIAI

1. ŽVVG vertybės, ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m. ir ŽVVG misija

1.1.

Informacija apie ŽVVG

Asociacija „Naujoji Klaipėdos miesto žuvininkystės vietos veiklos grupė“ (toliau NKŽVVG), į. k. 30572637, įregistruota juridinių asmenų registre 2021 m. kovo 31 d. NKŽVVG buveinė yra Bokštų g. 12, LT-92125, Klaipėda. Asociacijos steigėjai: VšĮ „Tekantis vanduo“, UAB „Ambertip“, VšĮ „Lietuvos marinistinės kultūros išsaugojimo centras“, UAB „Gero vėjo žvejams“.

NKŽVVG veikla viešinama per interneto svetainę <http://www.klaipedosgrupe.lt> bei socialinio tinklo Facebook paskyrą „Naujoji Klaipėdos Žuvininkystės Vietos Veiklos Grupė“.

Pagrindiniai NKŽVVG veiklos tikslai yra:

- 1) atstovauti, veikti ir vienyti žuvininkystės regiono gyventojus tarpusavyje bendradarbiaujant siekti bendrų tikslų įgyvendinimo;
- 2) rengti žuvininkystės regiono plėtros strategiją ir organizuoti jos įgyvendinimą tikslingai naudojant vietos išteklius ir viešąją paramą;
- 3) užtikrinti efektyvią asociacijos veiklą ir nuolatinį narių tobulėjimą;
- 4) teikti pasiūlymus vietos ir nacionalinėms institucijoms bei organizacijoms dėl žuvininkystės regiono plėtros planų ir priemonių kūrimo bei įgyvendinimo;
- 5) organizuoti (vykdyti) žuvininkystės dalyvių švietimą bei mokymą;
- 6) kurti socialinius, kultūrinius edukacinius, neformalaus švietimo, savanorystės, tradicijų puoselėjimo projektus susijusius su žuvininkyste;
- 7) pagal bendradarbiavimo sutartis dalyvauti kitose programose;
- 8) skatinti asociacijos narių bendradarbiavimą su kitomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei įstaigomis Lietuvoje ir užsienyje;
- 9) gauti labdarą ir paramą įstatymų nustatyta tvarka.
- 10) organizuoti ir teikti paramą projektams ir iniciatyvoms susijusioms su asociacijos veikla įgyvendinti;
- 11) telkti suinteresuotų vietos valdžios, verslo, nevyriausybių ir kitų įstaigų bei organizacijų pastangas, ieškant tinkamiausių sprendimų vietovės socialinei gerovei kelti;
- 12) skatinti ir palaikyti vietines žmonių iniciatyvas verslo, gamtos apsaugos, neformalaus švietimo, kultūros, socialinės paramos ir kitose srityse.

NKŽVVG yra atvira naujiems nariams, t. y., užtikrina lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią naujų narių priėmimo tvarką, išskyrus atvejus, kai Asociacijos nariu norinčio tapti juridinio asmens veikla yra draudžiama kitų teisės aktų.

NKŽVVG nariais gali būti Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje įsteigtos ir veikiančios žvejybos bei akvakultūros bendruomeninės organizacijos, asociacijos, nevyriausybines organizacijos, žvejybos ir (arba) akvakultūros verslo įmonės, verslinę žvejybą plėtojantys fiziniai asmenys, vietos valdžios įstaigos.

Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos (toliau – VPS) rengimo metu NKŽVVG nariais yra 18 subjektų:

- 1) **10 verslo subjektų (55,5 proc.):** UAB „Gero vėjo žvejams“, UAB „Ambertip“, UAB „Banginis“, UAB „Baltijos šprotai“, UAB „Edmarodenas“, MB „Neptūno žuvys“, UAB „Molo takas“, Klaipėdos apskrities jaunujų ūkininkų sąjunga; M. Rumsko individuali įmonė, UAB „Žambė“.
- 2) **6 pilietinės visuomenės subjektai (33,4 proc.):** VšĮ Lietuvos marinistinės kultūros išsaugojimo centras, Klaipėdos Jaunimo Organizacijų Asociacija "Apskritasis Stalas", VšĮ "Tekantis vanduo", VšĮ "Bangos stilius", Klaipėdos miesto lengvosios atletikos federacija, Klaipėdos m. sportinės žūklės klubas „Kurėnas“.
- 3) **2 vietos valdžios subjektai (11,1 proc.):** Klaipėdos m. savivaldybė, Klaipėdos universitetas.

NKŽVVG valdymo organai yra:

- 1) visuotinis narių susirinkimas - aukščiausias valdymo organas;
- 2) valdyba – kolegialus valdymo organas, kurio nariai renkami visuotiniame narių susirinkime;
- 3) pirmininkas – vienasmenis valdymo organas.

Formuojant valdybą laikomasi teisės aktuose nustatytų proporcingumo principų. VPS rengimo metu NKŽVVG valdybą sudaro 11 narių:

Pilietinės visuomenės atstovai (45,45 proc.):

1. Bartas Markevičius, VšĮ Lietuvos marinistinės kultūros išsaugojimo centras;
2. Laurynas Gečius, Klaipėdos Jaunimo Organizacijų Asociacija "Apskritasis Stalas";
3. Justas Šniuolis, VšĮ "Tekantis vanduo";
4. Marius Satkevičius, VšĮ "Bangos stilius";
5. Viktoras Šiukšteris, Klaipėdos m. sportinės žūklės klubas „Kurėnas“.

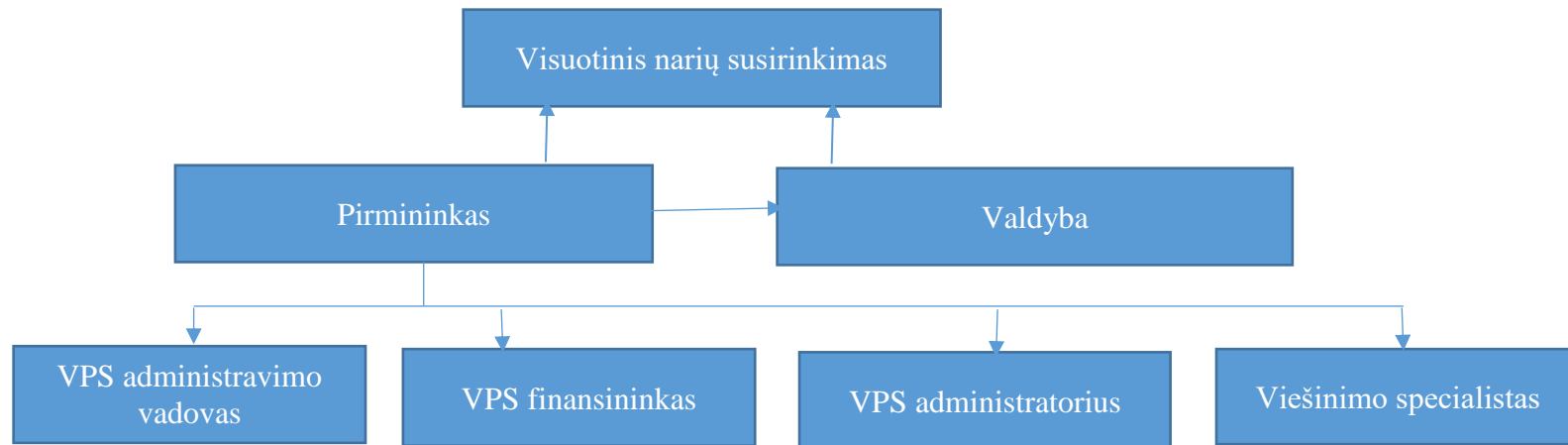
Verslo atstovai (36,37 proc.):

6. Inga Sekreckienė, UAB „Gero vėjo žvejams“;
7. Eglė Smilgevičė, UAB „Banginis“;
8. Danutė Palšienė, UAB „Baltijos šprotai“;
9. Agnė Narbutienė, UAB „Edmarodenas“.

Vietos valdžios atstovai (18,18 proc.):

10. Aistė Valadkienė, Klaipėdos miesto savivaldybė;
11. Nerijus Nika, Klaipėdos universitetas.

NKŽVVG valdymo struktūros schema pateikiama žemiau:

Valdybos nariai yra įvairaus amžiaus (5 asmenys iki 40 m., abiejų lyčių (santykiu 45,45 : 54,54)). NKŽVVG kolegialaus valdymo organo nariai užtikrina tinkamą viešųjų ir privačių interesų derinimą: Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja privačius interesus ir sutinka teikti minėtas deklaracijas bei jų pakeitimus NKŽVVG ir NMA.

NKŽVVG yra atvira naujiems nariams, bei užtikrinanti lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią (lyties, tautinės kilmės, amžiaus, religijos ar įsitikinimų, negalios, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos pagrindu) naujų narių, veikiančių (juridinių asmenų atveju) arba gyvenančių (fizinė asmenų atveju deklaravusių gyvenamąją vietą) NKŽVVG teritorijoje, priėmimo tvarką.

Į valdybą kaip pilietinės visuomenės sektoriaus atstovas yra išrinktas Klaipėdos Jaunimo Organizacijų Asociacijos "Apskritasis Stalas", atstovaujantis jaunimo interesus, deleguotas Laurynas Gečius. NKŽVVG kolegialaus valdymo organo narys, turintis ekspertinių žinių mėlynosios ekonomikos srityje yra Nerijus Nika, deleguotas Klaipėdos universiteto.

NKŽVVG sukurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu, vienija pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios, atstovus. NKŽVVG veikia vadovaudamasi įstatais, kitais visuotinio narių susirinkimo ar valdybos patvirtintais dokumentais (tvarkomis, reglamentais). Įstatuose apibrėžta kiekvieno valdymo organo funkcijos ir veiklos ribos. VPS įgyvendinti bus užtikrinti pakankami žmogiškieji išteklių ir tinkamai paskirstytos jų funkcijos ir atsakomybės. Šiuo metu asociacijai vadovauja pirmininkas Andrius Kairys, turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą bei veiklos patirtį valstybės ir ES lėšomis finansuojamų projektų administravime ir įgyvendinime, viešųjų pirkimų organizavime, įstaigos finansų planavime ir valdyme. Finansinę apskaitą tvarko Inga Markevičienė, turinti aukštąjį

	<p>universitetinį išsilavinimą bei veiklos patirtį pirkimų, pardavimų, atsiskaitymų, darbo užmokesčio apskaitoje, VMI deklaracijų, VSD ir statistinių ataskaitų ir kitų finansinių ataskaitų ruošime ir teikime.</p>
1.2.	<p>ŽVVG vertybės NKŽVVG nariai vadovaujasi apibrėžtomis ir visų NKŽVVG narių priimtomis vertybėmis tiek NKŽVVG vidaus, tiek išorės santykiuose. Priimdami sprendimus, NKŽVVG nariai derina savo interesus, poreikius ir galimybes, įgyvendina pareigą nusišalinti. NKŽVVG vykdydama veiklą vadovaujasi šiomis vertybėmis: Lygiateisiškumas – NKŽVVG nariai turi lygias teises dalyvaudami asociacijos veikloje. Konsensusas - NKŽVVG sprendimai priimami ieškant kompromisų, derinant bendrus interesus ir siekiant susitarimo. Kompetencija ir atsakingumas – NKŽVVG nariai ir darbuotojai sprendimus priima atsakingai, vadovaudamiesi galiojančiais teisės aktais, remdamiesi įgytomis žiniomis bei praktiniu patyrimu. Atvirumas ir tolerancija – NKŽVVG yra atvira naujiems nariams ir visuomenei, išklauso ir priima bei vertina skirtingas nuomones bei raiškos formas. Tvarumas – NKŽVVG veikloje laikosi tvarumo ir aplinkosaugos principų, skatina tausų gamtos išteklių vartojimą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą. Skaidrumas ir nešališkumas – NKŽVVG veikla vykdoma viešai, o valdymo organų sprendimai priimami objektyviai ir nešališkai, laikantis aukščiausių skaidrumo standartų. NKŽVVG yra nepakanti korupcijai. Bendradarbiavimas – NKŽVVG veikla yra pagrįsta bendradarbiavimu ir komandiniu darbu. NKŽVVG plėtoja ryšius su Klaipėdos mieste bei kitose vietovėse veikiančiomis organizacijomis, yra aktyvi tinklaveikos dalyvė - dalyvauja asociacijos „Lietuvos žuvininkystės regionų vietos veiklos tinklas“ veikloje. Inovatyvumas – NKŽVVG aktyviai seka žuvininkystės ir kitų sektorių naujienas, domisi ir savo veikloje diegia įvairias inovacijas.</p>
1.3.	<p>ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m.</p> <p>Klaipėdos miesto vizija 2027 m. - patrauklus gyventi ir dirbti miestas, kuriame, be kitų ekonomikos sričių, klesti žuvininkystės sektorius, ypatingą dėmesį skiriantis tausiam vartojimui, inovacijų diegimui, žuvininkystės tradicijų ir paveldo išsaugojimui bei puoselėjimui, rekreacijos ir turizmo vystymui, tvaraus maisto sistemų kūrimui, socialinei įtraukčiai ir bendruomeniškumo plėtrai.</p>
1.4.	<p>ŽVVG misija</p> <p>NKŽVVG misija - bendradarbiaujant su pilietine visuomene, verslu ir vietos valdžia stiprinti Klaipėdos miesto žuvininkystės bendruomenės iniciatyvas, nukreiptas į tvarią plėtrą, žuvininkystės verslo ir kultūros, tradicijų ir paveldo išsaugojimą bei puoselėjimą, rekreacijos ir turizmo vystymą, visuomenės (ypatingai jaunimo) susidomėjimą žuvininkystės sektoriumi.</p>

2. ŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizė

2.1. Pagrindiniai ŽVVG teritorijos duomenys, teritorijos išskirtinumas, identitetas ir gamtos išteklių analizė

NKŽVVG teritorija apima visą Klaipėdos miesto savivaldybės teritoriją. Klaipėda – trečias didžiausias miestas Lietuvoje, įsikūręs Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrantėje, šalies vakaruose. Miestas yra regioninis verslo, mokslo, kultūros, turizmo ir administracijos centras (R-1). Istoriskai, Klaipėda ilgą laiką buvo svarbus tranzitinis taškas, kur susijungia keliai iš Šiaurės, Pietų, Rytų ir Vakarų. Tokia miesto svarba išlikusi ligi šiol, nes Klaipėda yra vienintelis Lietuvos uostamiestis. Klaipėda turi universalų giliavandenį, neužšalantį uostą, kuris suteikia aukštos kokybės paslaugas ir leidžia miestą pozicionuoti kaip svarbiausią bei didžiausią Lietuvos transporto mazgą, jungiantį jūros, sausumos bei geležinkelio maršrutus (R-2).

Miesto plotas yra 110 km² (R-3). 2015 m. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu (*Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 26 d. sprendimas Nr. T2-29 „Dėl Klaipėdos miesto rajonų schemos patvirtinimo“*) buvo suformuota 13 miesto rajonų su 126 mikrorajonais (kvartalais). Susipažinti su Klaipėdos miesto rajonų schema galima čia - <https://www.klaipeda.lt/data/wfiles/file18230.pdf>.

Remiantis Klaipėdos miesto 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane pateikiama informacija¹, Klaipėdos miestas pasižymi rekreacinių išteklių gausa. Bendra žaliųjų plotų sistema Klaipėdos mieste užima 3 191,49 ha, iš kurios atskirieji želdynai (inventorizuoti) sudarė 178,97 ha (5,6 proc.), kiti neidentifikuoti želdynai ir želdiniai, žolinė augalija – 994,91 ha (31,2 proc.), miškai – 2017,61 ha (63,2 proc.) (R-4). Miestas turi du Mėlynąją vėliava apdovanotus paplūdimius šalia Baltijos jūros (Smiltynės I-asis ir Melnragės II-asis paplūdimiai) (R-5).

Į Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos ribas patenka: 1 nacionalinis parkas (Kuršių nerijos nacionalinis parkas – 935,1 ha miesto teritorijoje); 1 regioninis parkas (Pajūrio regioninis parkas – 2,43 ha miesto teritorijoje); 1 biosferos poligonas (Kuršių marių biosferos poligonas); 1 draustinis (Smeltės botaninis draustinis – 3,65 ha miesto teritorijoje) (R-6).

Į Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos ribas patenka ir ribojasi šios „Natura 2000“ teritorijos: 1) paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST): Kuršių marios (1,05 ha miesto teritorijoje), Kuršių nerijos nacionalinis parkas (400,58 ha miesto teritorijoje), Baltijos jūros priekrantė (ribojasi su miesto teritorija); 2) buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST): Kuršių marios (ribojasi su miesto teritorija), Kuršių nerija (400,58 ha miesto teritorijoje), Baltijos jūros priekrantė (ribojasi su miesto teritorija) (R-7).

Lietuvos pajūris, o tuo pačiu ir Klaipėdos miestas, gamtiškai yra labai palanki teritorija atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui. Čia, lyginant su kitomis šalies vietovėmis, daug saulėtų dienų, galima išnaudoti vandens telkinių bei vėjo teikiamas galimybes. Be aukščiau paminėtų išteklių, Klaipėdos krašte yra gausūs požeminio geoterminio vandens klodai, kurie gali būti panaudoti tiek šilumos energijai išgauti (tą ketina daryti Klaipėdos miesto savivaldybės kontroliuojama įmonė AB „Klaipėdos energija“, kuriai perduota valdyti BUAB „Geoterma“ infrastruktūra) bei rekreacijai (R-8).

¹ <https://www.klaipeda.lt/lt/planavimo-dokumentai/klaipedos-miesto-savivaldybes-2021-2030-metu-strateginis-pletros-planas/8827/>

Tačiau Lietuvos pajūrio zonoje ir Klaipėdos mieste atsinaujinantys energijos išteklių vis dar nėra pakankamai išnaudojami (R-9). Valstybė dar tik rengiasi pastatyti 700 MW galios vėjo jėginių parką Baltijos jūroje (ties Palanga), planuojama, kad ši infrastruktūra bus įrengta 2028 m. ir generuos 25 proc. Lietuvai reikalingos elektros energijos². Klaipėdos miesto teritorijoje įrengti įprastines vėjo jėgines nėra galimybių dėl to, kad tai tankiai apgyvendinta miesto teritorija. Saulės energiją generuojantys parkai taip pat daugiau įrengiami rajonų savivaldybėse, kur yra didesnis kiekis tam skirtų sklypų, mieste atrasti tokių teritorijų yra sudėtinga, saulės elektrinės įrengiamos daugiausiai ant privačių ir viešųjų pastatų stogų. Lietuvos energetikos agentūros atlikto *Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos 2022 metais vertinimo*³ duomenimis, vėjo jėginių sugeneruotos energijos Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje nefiksuota, o pagal saulės sugeneruotą energijos kiekį (910,27 kW) Klaipėdos miesto savivaldybė užėmė tik 32 vietą tarp 60 savivaldybių (R-9).

Rengiant VPS, svarbu panagrinėti šalia miesto esančiuose vandens telkiniuose (Baltijos jūroje ir jos priekrantėje, Kuršių mariose) bei mieste esančiuose vandens telkiniuose (Danės, Smeltalės ir kt. upėse, Mumlaukio ežere, tvenkiniuose) turimus žuvies išteklius ir verslinį bei rekreacinį potencialą.

Baltijos jūros priekrantė yra iki 20 m gylio vidutiniškai apie trijų kilometrų pločio pakrantės juosta. Tai svarbi tiek ūkiniu, tiek rekreaciniu požiūriu akvatorija. Priekrantė pasižymi dideliu produktyvumu ir bioįvairove, ji yra svarbi žuvų neršto akvatorija ir nerštinių migracijų kelias, taip pat vandens paukščių žiemojimo teritorija ir jų migracijų kelias (R-10). Didelę svarbą joje turi tiek nuo seno tradiciškai vykdoma intensyvi verslinė žvejyba, tiek vis didesnę reikšmę įgaunanti mėgėjiška žvejyba.

Verslinė žvejyba yra vienas svarbiausių žuvų bendrijas Baltijos jūroje veikiančių veiksnių. Priekrantės verslinė ir mėgėjiška žvejyba taip pat įtakoja žuvų išteklių būklę, ypatingai vertingų praeivių (migruojančių) – lašišų, ungurių.

Remiantis Gamtos tyrimų centro atlikta *Baltijos jūros priekrantės ichtiofaunos tyrimų 2019-2021 m. bei ekologinės būklės pagal žuvų rodiklius vertinimo ataskaita*⁴ (buvo vertinama situacija 4-iose tyrimų vietose Baltijos jūros priekrantėje (ties Juodkrante, Alksnyne, Monciškėmis, Būtinge), 3-iose tyrimų vietose Kuršių marių vandens išplitimo Baltijos jūros zonoje (ties Klaipėdos uosto vartais, Karkle, Nemirseta), 2013-2021 m. Baltijos jūros priekrantės bendrijoje gausiausios žuvys buvo upinė plekšnė, juodažiotis grundalas, stinta ir strimelė, jų bendra dalis pagal gausumą sudarė 77 %, pagal biomą – 65 % visų laimikių. Bendras visų žuvų santykinis gausumas ir biomą siekė 327 vienetus ir 24 kg vienai žvejybos pastangai. Pagal gausumą priekrantės žuvų bendrijoje vyravo upinės plekšnės, sudariusios 35,2 % žuvų, kiek mažiau gausios buvo strimelės ir žiobriai. Kartu visos šios rūšys sudarė 65,5 % visų žuvų (R-10). Pastaraisiais metais Baltijos jūroje pastebimas invazinių žuvų - grundulų antplūdis, kuris sudaro aplinkosauginę problemą, kadangi ši invazinė rūšis išstumia ir naikina kitas rūšis (R-11).

Atliekant aukščiau minėtą tyrimą, Baltijos jūros priekrantės vandenių būklės vertinimas atliktas pagal 6 pagrindinius žuvų rodiklius. 2021 m. vertinimu, keturių iš jų (Žuvų bendrijos gausumo indeksas, Žuvų bendrijos įvairovės indeksas, Kertinių priekrantės žuvų bendrijų rūšių gausumas ir Kertinių priekrantės žuvų funkcinių grupių gausumas) vertės atitinka gerą aplinkos būklę pagal Jūros strategijos pagrindų direktyvos kriterijus. Tačiau,

² <https://offshorewind.lt/lt/apie-projekta/>

³ https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/Savivaldybiu-2022-pazangos-apzvalga_www.pdf

⁴ https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Ictiofaunos%20tyrim%C5%B3%20ataskaita%202019-2021.pdf?fbclid=IwAR1ZJuxXc7wHfOrT_IFUHyZkkEG4T6zYJRrtNfWQQhuQOhf97iPFnNtvbcA

du iš rodiklių, Žuvų bendrijos dydžio indeksas ir Žuvų bendrijos trofinis indeksas, neatitinka geros aplinkos būklės. To priežastys greičiausiai yra pernelyg intensyvi žvejyba ne tik priekrantėje, bet ir Kuršių mariose, kadangi iš marių į priekrantę migruojančios žuvys taip pat turi įtakos rodiklio reikšmėms (R-12).

*Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021-2027 metų programoje*⁵ rašoma, ES šalims skirstomos, Lietuvai aktualios, žvejybos galimybes reguliuojamos siekiant tvaraus lygio, nustatyto Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽP) tiksluose (kad žvejyba būtų vykdoma tik tokia apimtimi, kuri nekeltų pavojaus žuvų išteklių reprodukcijai), grindžiamu maksimaliu tvariu laimikiu. Lietuva (kaip ir kitos ES šalys) atsakinga už tinkamą duomenų rinkimą ir pateikimą šiems sprendimams priimti, taip pat kontrolę, kad nebūtų pergaudomos nustatytos žvejybos galimybės. Baltijos jūros baseine yra apie 10 milijonų žvejų mėgėjų, skaičiuojama, kad Lietuvoje apie pusę milijono gyventojų nuolat arba kartais žvejoja. Nors jie teikia reikšmingą ir svarbią ekonominę naudą vietos bendruomenėms, tačiau akivaizdžiai daro didelį poveikį ir žuvininkystės ištekliams, didžiausia žala – nelegali žvejyba (R-13).

Minėtoje programoje rašoma, kad 2012–2017 m. laikotarpiui atliktas jūros aplinkos būklės vertinimas atskleidė, kad bendra ekologinė būklė nėra gera. Vertinimas parodė, kad Baltijos jūros Lietuvos dalies rajone, be kitų (eutrofikacija, tarša cheminėmis medžiagomis, jau įsitvirtinusių nevietinių rūšių poveikis vietinėms bendrijoms), aktualūs poveikiai yra ir žvejyba (įskaitant paukščių ir žinduolių priegaudą Baltijos jūros priekrantėje), jūrą teršiančios šiukšlės, jūros dugno trikdymas dėl žvejybos dugniniais tralais. Dugniniais tralais vykdyta menkių žvejyba iš esmės sustabdyta jau nuo 2019 m. vasaros. Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (toliau – ICES) duomenimis, nesitikima, kad rytinės menkės ištekliai greitai atsistatys, net jei jos visai nebūtų žvejojamos, todėl neaišku, ar 2021–2027 m. paramos laikotarpiu žvejyba dugniniais tralais bus atnaujinta. Jei ateityje tokia žvejyba būtų atnaujinta, numatoma tirti jų poveikį jūros dugnui, kartu ieškant būdų tam poveikiui mažinti (R-14).

Be Baltijos jūros ir Kuršių marių Klaipėdos mieste yra nemažai nedidelių paviršinio vandens telkinių, kurių dauguma – dirbtiniai. Natūralios kilmės yra tik Mumlaukio ežeras, esantis šiaurinėje miesto dalyje ir savivaldybės teritorijoje tekančios upės – Danė, Smeltalė, Ringelis, Žvejonė, Kretainis, Purmalė. Tai miesto gyventojams labai svarbūs traukos objektai, kurių estetinis ir rekreacinis vaidmuo glaudžiai susijęs su vandens kokybe. Be to, tvenkiniai, ežerai ir upeliai didina biologinę įvairovę mieste – čia sutinkama nemažai augalų rūšių, peri ar maitinasi vandens paukščiai, gausu kitų vandens organizmų (R-15).

2019 m. Klaipėdos miesto savivaldybės užsakymu buvo atliktas *Klaipėdos miesto gyvosios gamtos monitoringas*⁶, kurio tikslas buvo atlikti žuvų monitoringą Klaipėdos miesto vidiniuose vandens telkiniuose (žuvų monitoringai atliekami kas 5 metus, kitas toks tyrimas planuojamas tik 2024 m., dėl to čia naudojami 2019 m. duomenys).

Tyrimų metu Klaipėdos miesto savivaldybės vandens telkiniuose (Smeltalė, Akmena-Danė, Klaipėdos (Karaliaus Vilhelmo) kanalas, Mumlaukio ežeras, Jono kalnelio kanalas, Malūno tvenkinys) buvo aptikta 18 žuvų, priklausančių 5 šeimoms ir 1 apskritažiomenių (upinės nėgės lervų) rūšis. 6 rūšys yra saugomos pagal vieną ar kitą apsaugos statusą. Didžiausia žuvų rūšinė įvairovė užfiksuota Jono kalnelio kanale ir Klaipėdos kanale – po 11 žuvų rūšių; mažiausiai – 4 rūšys – Mumlaukio ežere. Visuose miesto telkiniuose dominuoja reo-limnofilinės (tiek tekančių, tiek stovinčių vandenių) žuvų rūšys. Dažniausiai sutinkama rūšis buvo kuoja (100 %), taip pat meknė, paprastoji aukšlė ir ešerys – 71 %. Rečiausiai aptiktos tipiškos reofilinės

⁵ https://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/LT_versija/Veiklos_sritys/Zuvininkyste/ES%20parama%20%C5%BEuvininkyst%C4%97s%20sektoriui%202020-2027%20m/Programa%20ir%20priedai/2021-2027%20programa.pdf

⁶ https://aplinka.klaipeda.lt/files/reports/ataskaita_zuvu_2019.pdf

(tekančių vandenu) žuvų rūšys (nėgė, upėtakis, salatis, šapalas) ir tokios rūšys kaip auksinis karosas, pūgžlys ir trispyglė dyglė (14 – 28 %). Produktiviausias iš tirtų telkinių buvo Smeltalės upė ties žiotimis. Taip pat Jono kalnelio kanalas ir Malūno tvenkinys. Ringelio upelis, tekantis ties Klaipėdos miesto (Tauralaukis) ir Klaipėdos rajono savivaldybių riba (Žaliojo slėnis), yra reikšmingas Akmenos-Danės baseino upėtakių/šlakių (*Salmo trutta*) reprodukcijos teritorija. Būtent ties Tauralaukio/Žaliojo slėnio gyvenvietėmis, kur Ringelio upelis yra išlaikęs natūralią vagą yra vertingų žuvų (*Salmo trutta*) nerštavietės. Paprastai upelyje stebimas aukštas upėtakių/šlakių jauniklių (0+ ir 1+ metų amžiaus) gausumas.

Beveik visuose miesto telkiniuose yra sutinkama stambių žuvų individų, įdomių kaip mėgėjiškos žūklės laimikiai (lydekos, karosai, karšiai, ešeriai, meknės, salačiai). Taigi miesto telkiniai gali būti patrauklūs laisvalaikio su meškere praleidimo objektai. Visuose telkiniuose pagrindinių žuvų rūšių, kurios gali būti svarbios mėgėjiškai žvejybai (lydeka, ešerys, upėtakis, kuoja, raudė, auksinis ir sidabrinis karosas, lynas, meknė, šapalas ir salatis) populiacijų amžinė struktūra atskiruose vandens telkiniuose yra gera. Sutinkama įvairių amžinių grupių individų, tai pat neretos vyresnės (6+ - 8+ metų amžiaus) žuvys (R-16).

2019 m., kaip ir ankstesniais tyrimų metais (2011 ir 2013), nustatyta ekologinė upių būklė Klaipėdos miesto upėse ir kanaluose pagal LŽI (Lietuvos upių ekologinės būklės indeksas), rodiklius išlieka bloga-vidutiniška (R-17). Nustatyta Mumlaukio ir Malūno tvenkinio ekologinė būklė pagal EŽI (ežerų ekologinės būklės indeksas), rodiklius įvertinta kaip vidutiniška. Žemą rodiklio vertę iš dalies lėmė tai, kad abiejuose telkiniuose nesugauta ešerių. Malūno tvenkinyje santykinai didelė bentofaginių (ypač karšių) žuvų bendrija. Jono kalnelio kanale ekologinė būklė buvo paskaičiuota tiek pagal LŽI, tiek pagal EŽI, nes šis vandens telkinys gali būti traktuojamas tiek kaip Danės upės dalis, tiek kaip vandens telkinys su tvenkinio savybėmis. Pagal EŽI nustatyta vidutinė kanalo ekologinė būklė, tuo tarpu pagal LŽI gauta pati mažiausia ekologinės būklės vertė, siekusi vos – 0,12 ir indikuojanti blogą būklę. Tai rodo, kad Jono kalnelio kanalo žuvų bendriją vis tik reiktų traktuoti kaip būdingą tvenkiniui.

Smeltalės upės valstybinio monitoringo stotyje nuo 2014-2015 metų laišinių žuvų populiacijos būklė galima sakyti tolygiai prastėja, 2019 m. fiksuotas tik 7,9 ind./100m² gausumas, nors šis ruožas paprastai pasižymi labai aukštu upėtakių/šlakių gausumu. Taip pat ir miesto monitoringo stotyje, Smeltalėje aukščiau Klaipėdos, nustatytas labai žemas upėtakių populiacijos tankis, lyginant su 2008 metais. Smeltalės upės vagos užžėlimas makrofitais išlieka kritiškai didelis ir net auga (nuo 70-80% prieš 10-12 metų iki 95-100 % 2019 m.), kas fiziškai sumažina gyvybinę erdvę žuvis. Upelio trofiškumo akivaizdus didėjimas (spartus užžėlimas makrofitais) rodo reikšmingą taršą maistmedžiagėmis (R-18). Tikimasi, kad Smeltalės upės būklė pagerės, Klaipėdos miesto savivaldybei atlikus upės vagos valymą. Klaipėdos miesto savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane⁷, Smeltalės upės išvalymas planuojamas 2024-2025 m. Klaipėdos miesto savivaldybės 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane iki 2027 metų planuojama išvalyti Danės upę (1.2.1.3 priemonė)⁸ (R-19).

Klaipėdos mieste daug dėmesio skiriama jūrinės kultūros ir paveldo vystymui. Prie Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos suformuotas patariamoji institucija – Klaipėdos miesto jūrinių reikalų taryba, kurios misija - stiprinti Lietuvą kaip jūrų valstybę ir formuoti Klaipėdos jūrinį identitetą. Klaipėdos universitete ir kitose mieste veikiančiose aukštosiose mokyklose vykdomos studijų programos, pagal kurias rengiami mėlynosios ekonomikos šakoms reikalingi specialistai, taip pat vykdomi įvairių sričių moksliniai tyrimai, susiję su Baltijos jūra, Kuršių mariomis, mėlynosios ekonomikos galimybėmis etc. (R-20).

⁷ <https://www.klaipeda.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/2023-2025-m.-svp/11172/>

⁸ <https://www.klaipeda.lt/lt/planavimo-dokumentai/klaipedos-miesto-savivaldybes-2021-2030-metu-strateginis-pletros-planas/8827/>

Miestas priima kruizinius laivus, jame kasmet organizuojamos tarptautinės burlaivių (The Tall Ships Races ir Baltic Sail) regatos, organizuojami jūrinės kultūros renginiai, tokie kaip „Jūros šventė“, „Laivų paradas“. Klaipėdos miesto savivaldybė yra nuolatinė organizacijos Baltic Sail narė. 2023 m. Klaipėdoje inicijuota unikali programa, skirta buriavimo kultūros pažinimui (kasmet su skirtingų tipų buriniais laivais galės susipažinti apie 600 miestiečių). Klaipėdos miesto savivaldybės taryba yra patvirtinusi tvarkas, pagal kurias remiami jūrinės kultūros projektai, teikiami nevalstybinio sektoriaus organizacijų. Klaipėdos miesto Imanuelio Kanto viešoji biblioteka Melnragėje esančioje bibliotekoje – bendruomenės centre įgyvendina „Mėlynosios bibliotekos – Blue Libraries“⁹ programą, nukreiptą į mėlynosios ekonomikos, tvarumo temų vystymą. Jūrinė tematika atsispindi ir Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus ekspozicijose, ypač naujausioje, 2021 m. atidarytoje ekspozicijoje „Kurtina“. Minėtose ekspozicijose pateikiami eksponatai ir edukacinės priemonės teikia informaciją, kaip Klaipėdoje vystėsi jūrų prekybos, žvejybos verslai, ten eksponuojama didžiausia Europoje vienoje vietoje rasta žvejybinių kabliukų kolekcija (R-21).

Klaipėdoje veikia labiausiai lankomas šalies muziejus - Lietuvos jūrų muziejus, lietuviškas marinistinis muziejus. Jis įsikūręs Klaipėdos Kopgalyje, šiauriausiam Kuršių nerijos taške. 2022 m. pabaigoje šio muziejaus fondą sudarė 93994 eksponatai. Didžiausias rinkinys (19 787 vienetai) – jūrų faunos preparatai (moliuskų kriauklės, koralai, vėžiagyviai, dygiaodžiai, jūrų paukščiai, žuvys ir žinduoliai). Muziejaus rinkiniuose yra ir geologijos, archeologijos, etnografijos (pvz., Žvejo sodyba), numizmatikos, kartografijos, laivų technikos, raštijos, filatelijos eksponatų. Gyvų eksponatų – 957 gyvūnai. Be rinkinių eksponavimo, muziejuje vykdomos edukacinės programos (R-22).

Klaipėdos miesto savivaldybė pastaraisiais metais investavo į Danės upės įveiklinimą – buvo įrengtos 6 pontoninės prieplaukėlės, nuo 2023 m. birželio Danės upe ėmė kursuoti elektra varomas vandens autobusas, šis viešojo transporto maršrutas vykdomas pagal nustatytą grafiką vasaros sezono metu. Pasinaudama Žemės ūkio ministerijos parama, Klaipėdos miesto savivaldybė 2023 m. planuoja įrengti dvi žuvies iškrovimo vietas – vieną prie Baltijos jūros, kitą – prie Pilies tilto (Danės upė). Tačiau kol kas Klaipėdos mieste nėra įrengta tokios žvejams reikalingos infrastruktūros kaip ledo generatoriai, šaldytuvai, kur būtų galima laikinai sandėliuoti pagautą laimikį. Mieste trūksta vietų mažiems žvejybiniais bei pramoginiams laivams švartuoti, dėl to Klaipėdos miesto savivaldybė kartu su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija pietinėje uosto dalyje ties Stariškių vietoje yra numačiusi įrengti naują mažųjų laivų uostelį, 2023 m. savivaldybė planuoja pradėti rengti Pietinio pcentrio - Stariškių vietovės lygmens bendrąjį planą, vėliau bus rengiamas architektūrinis konkursas bei rengiama techninė dokumentacija (R-23).

Apibendrinant galima pasakyti, kad Klaipėdos miestas yra išskirtinis tuo, kad yra įsikūręs strategiškai palankioje šalies geografinėje vietoje – prie Baltijos jūros, yra palyginti tankiai apgyvendintas, turi gerai išvystytą miesto ir uosto infrastruktūrą. Klaipėdos mieste ir jo prieigose yra gausu gamtinių išteklių – jūra, marios, upės, kiti vandens telkiniai, miškai, parkai, saugomos gamtinės teritorijos. Gamtiniai resursai yra didelis veiksnys vystyti ne tik tradicines Klaipėdos miestui ekonomikos šakas – pramonę, uosto veiklas, logistiką, prekybą, bet ir kitas mėlynosios ekonomikos šakas (pvz., akvakultūra, mėlynosios biotechnologijos), turizmo, sporto, kultūros poilsio ir kt. paslaugas. Gamtiniai resursai suteikia galimybes panaudoti atsinaujinančius energijos išteklius – saulės, vėjo ir vandens energiją, tačiau Klaipėdos mieste jie nepakankamai panaudojami. Baltijos jūros ir miesto vidaus vandenų ekologinė būklė nėra itin gera dėl veiksmų susijusių su klimato kaita ir tarša, žuvų išteklių yra patenkinamos būklės, jie yra saugomi ribojant verslinę žvejybą. Klaipėdos mieste yra investuojama į infrastruktūrą mažiesiems laivams švartuoti, žuvies iškrovimo vietas, vandens turizmo vystymą, jūrinę kultūrą bei paveldą, tačiau vis dar

⁹ <https://www.biblioteka.lt/bluelibraries/>

nepakankamai. Trūkstant vietų mažiesiems laivams, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija kartu su Klaipėdos miesto savivaldybe planuoja įrengti naują pramoginių/mažųjų laivų prielauką pietinėje uosto dalyje, ties Stariškių vietove, planuojama išvalyti Smeltalės ir Danės upes ir taip pagerinti jų ekologinę būklę (tai duotų ir teigiamą poveikį žuvų ištekliams). Įgyvendinus minėtus planus, Klaipėdoje susidarys palankesnės sąlygos vystyti turizmo bei kitus verslus. Įvertinus aukščiau išdėstytus faktus, ŽVVG teritorijos vizijoje planuojama išnaudoti turimus gamtinius išteklius rekreacijai ir turizmui vystyti, skirti didelį dėmesį marinistinės kultūros tradicijų išsaugojimui, tausiam resursų naudojimui, tvaraus maisto sistemų kūrimui.

2.2.	ŽVVG teritorijos gyventojų poreikių analizė
------	---

Siekiant įvertinti NKŽVVG teritorijos gyventojų poreikius, buvo organizuota Klaipėdos miesto gyventojų apklausa, kuri buvo vykdoma internetu 2023 m. liepos 11-21 dienomis. Informacija apie vykdomą apklausą buvo paskelbta NKŽVVG interneto svetainėje <http://www.klaipedosgrupe.lt/> bei Klaipėdos miesto savivaldybės svetainėje <https://www.klaipeda.lt/lt/naujienos/skelbimai/7656/kviciame-dalyvauti-gyventoju-apklausoje:4310/> bei platinami NKŽVVG ir Klaipėdos miesto savivaldybės paskyrose socialiniame tinkle Facebook. Apklausoje sudalyvavo 163 respondentai – 112 moterų ir 51 vyras. Apklausoje dalyvių amžiaus vidurkis sudarė 44,2 metus. Apklausoje rezultatai pridedami prie VPS (priedas Nr. 1).

Apklausoje rezultatai parodė, kad dauguma respondentų mato Klaipėdos mieste trūkumą, tačiau gyvenamos vietos nekeistų (49,7 proc.), 41,9 proc. yra visiškai patenkinti gyvenamąja vietove.

Paklausus, į kurią sritį reikėtų labiausiai investuoti Klaipėdos mieste, apklausoje dalyvių nuomonės pasiskirstė labai skirtingai, visgi daugiausiai (16,8 proc.) žmonių atsakė, kad į rekreacijos ir turizmo vystymą, antroje vietoje (14,9 proc.) - investavimas į žvejybos paveldo, tradicijų ir jūrinės kultūros plėtojimą, trečioje vietoje (13 proc.) – investavimas į galimybių kurti verslą sudarymą, ketvirtoje vietoje (11 proc.) – investavimas į bendruomenės sutelktumą ir bendrų veiklų organizavimą.

Paklausti, kurioms sritims turėtų būti skirtas prioritetas rengiant VPS, dauguma respondentų, kaip svarbiausias sritis išskyrė: darbo vietų kūrimą, ypač jaunimui, ir/ar vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimą (100 respondentų pažymėjo kaip labai svarbią sritį); biologinės įvairovės išsaugojimą ir jos tvaraus naudojimo skatinimą (86 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); viešųjų erdvių sutvarkymą ir pritaikymą rekreacinės žuvininkystės ir/ar turizmo poreikiams (83 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); paramos verslui vystymą ir/ar veiklos įvairinimą, pasitelkiant inovacijas, mėlynąsias biotechnologijas, atsinaujinančią energiją (81 respondentas pažymėjo kaip labai svarbią sritį); bendruomeniškumo skatinimą per sveikatingumą, fizinio aktyvumo ir laisvalaikio praleidimo galimybių didinimą (79 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); inovacijų ir skaitmeninio skatinimą, kuriant naujus produktus, paslaugas, diegiant naujas technologijas, procesus, verslo modelius, didinant darbo našumą ir kt.) (73 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą, investuojant į žiedinę ekonomiką, skaitmeninimą, inovacijas, vietos išteklių valdymo stiprinimą (73 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); bendruomenių veiklumo gerinimą, didinant gyventojų aktyvumą, socialinę įtraukti, galimybes naudotis būtiniausiomis paslaugomis, ypač socialinę atskirtį patiriančioms grupėms (67 respondentai pažymėjo

kaip labai svarbią sritį); mokymus, kuriais suteikiamos naujos žinios ir įgūdžiai (67 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); tvarių maisto sistemų plėtojimą, skatinant vartoti Baltijos jūroje ir jos priekrantėje pagautas žuvis (66 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį); žvejybos tradicijų, paveldo išsaugojimui (66 respondentai pažymėjo kaip labai svarbią sritį).

Apklausoje dalyvę žmonės didžiausiomis grėsmėmis Klaipėdos mieste laiko gyventojų pasyvumą (18,4 proc.), senstančią visuomenę, vaikų ir jaunimo, kaip būsimos darbo jėgos, mažėjimą, jaunimo migraciją į kitus miestus, šalis (18,2 proc.) bei aplinkos taršą (18,2 proc.).

Paklausti, kokiomis galimybėmis pasinaudotų, žmonės dažniausiai rinkosi ES ir kitų fondų finansavimą kuriant naują veiklą (27 proc.), didesnę bendruomenės aktyvumą sprendžiant vietos problemas ir poreikius (26,2 proc.) bei ES ir kitų fondų finansavimą išplečiant jau vykdomą veiklą (20 proc.).

Rengiant VPS buvo organizuoti susitikimai su NKŽVVG nariais ir Klaipėdos miesto bendruomenės atstovais iš įvairių organizacijų. Dalyvių prašyta pateikti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros idėjas, kurias būtų galima įgyvendinti NKŽVVG teritorijoje.

Pirmasis susitikimas organizuotas su visais NKŽVVG nariais **2023 metų liepos 14 dieną** Klaipėdos miesto savivaldybės (rotušės) patalpose (Danės g. 17, Klaipėda). NKŽVVG nariams buvo pristatyti VPS rengimo tikslai, taisyklės, galimybės. Vyko diskusija dėl NKŽVVG narių poreikių 2023-2029 m. Apibendrinant diskusijos rezultatus, galima pasakyti, kad NKŽVVG nariai identifikavo aktualiausias problemas: infrastruktūros mažiems laivams švartuoti trūkumą, infrastruktūros trūkumą žuvies iškrovimo vietose, per mažą inovacijų panaudojimą žuvininkystėje, Klaipėdos mieste nevystomą akvakultūros ir mėlynųjų biotechnologijų verslą, mažai panaudojamus atsinaujinančius energijos išteklius, klimato kaitos neigiamą poveikį ekosistemoms, mažėjančius žuvų išteklius ir verslinės žvejybos ribojimus, darbų sezoniskumą, nykstantį žvejybos verslą, žuvies perdirbimo pajėgumų trūkumą, per mažą dėmesį marinistiniam paveldui išsaugoti, per mažą socialinę įtrauktį ir t.t. NKŽVVG nariams aktualiausios sritys yra bendros infrastruktūros žuviai laikyti sukūrimas (pvz., ledo generatoriaus, šaldytuvų poreikis prie žuvies iškrovimo vietų), tvaraus maisto sistemų kūrimą ir plėtrą (skatinant perdirbimą, produkcijos naudojimą vietos maitinimo įstaigose ir pan.), investicijos į žuvininkystės verslo plėtrą (tame tarpe ir į akvakultūros, mėlynųjų biotechnologijų verslo pradžios skatinimą), į žvejybos veiklą diversifikavimą, marinistikos paveldo išsaugojimą, bendruomeniškumo skatinimą, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą.

Antrasis susitikimas įvyko **2023 m. liepos 28 d.** Klaipėdos miesto savivaldybės (rotušės) patalpose (Danės g. 17, Klaipėda). Susitikimas buvo skirtas Klaipėdos miesto visuomenei, siekiant išklaudyti poreikius ir lūkesčius. Skelbimas apie viešą NKŽVVG rengiamos VPS pristatymą buvo paskelbtas NKŽVVG ir Klaipėdos miesto savivaldybės interneto svetainėse bei Facebook paskyroje. Susitikimo dalyviams buvo pristatyta VPS, jos sudėtinės dalys, siūlomos priemonės, joms planuojamos lėšos ir kt. Susitikimo dalyviai išsakė idėjas, pastabas ir pasiūlymus, pagal kuriuos VPS buvo tikslinama.

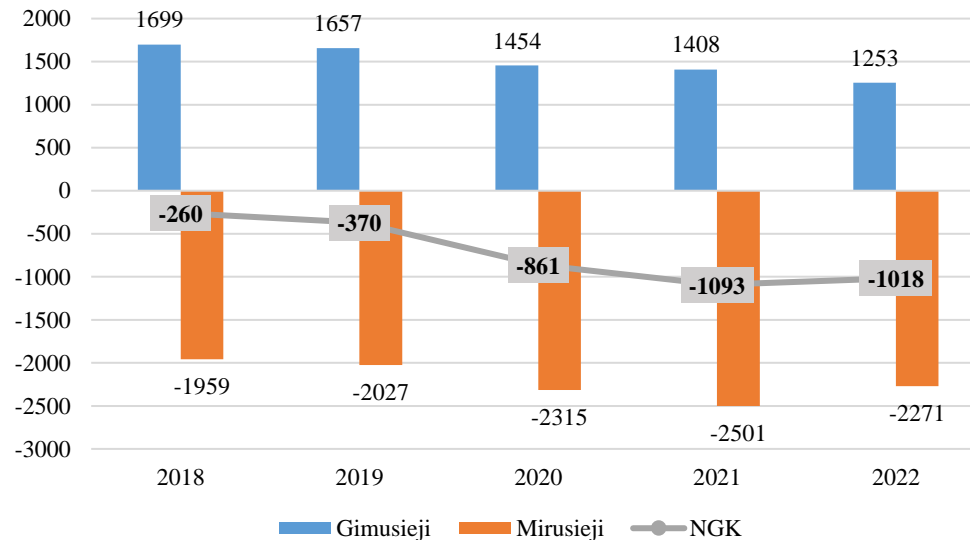
2023 m. rugpjūčio 8 d. VPS paviėšinta NKŽVVG tinklalapyje ir pateikta susipažinti Klaipėdos regiono plėtros tarybai.

2.3. ŽVVG teritorijos socialinė situacija

Klaipėdoje 2023 m. pradžioje gyveno 156 745 gyventojai. Palyginti su 2011 m. surašymo duomenimis, Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų skaičius sumažėjo 3,5 procento. Kiekvienais metais Klaipėdos miesto gyventojų skaičius mažėjo, tačiau nuo 2020 m. jis ėmė didėti. Palyginti su 2019 m. pradžia, 2023 m. pradžioje gyventojų skaičius Klaipėdos mieste padidėjo beveik 6 proc. (R-24).

Gyventojų skaičiaus kitimo pagrindiniai įtakos veiksniai: 1) natūralus gyventojų prieaugis; 2) tarptautinė ir vidaus migracija.

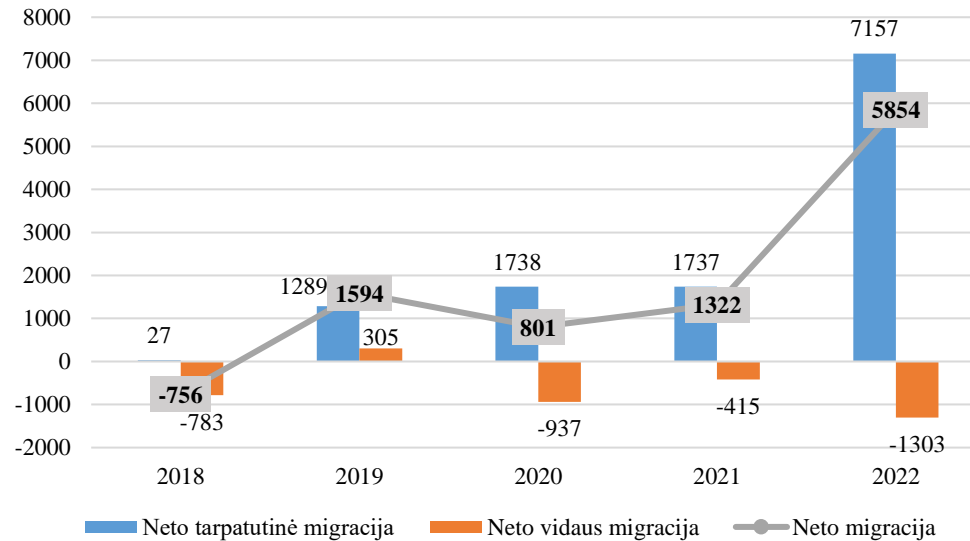
Natūrali gyventojų kaita (toliau – NGK) Klaipėdos mieste 2018-2022 metais buvo neigiama (svyravo nuo -260 iki -1 093), ir ypatingai pablogėjo 2020 m. (palyginti su 2019 m., NGK pablogėjo 2,3 karto nuo -370 iki -861) (R-25). Tuo metu pasaulyje ir šalyje siautė COVID-19 pandemija, dėl kurios padidėjo gyventojų mirtingumas. Mirusiųjų skaičius Klaipėdos mieste didėjo kiekvienais metais, bet, palyginti su 2019 m., 2020 m. mirtingumas padidėjo 288 asmenimis, 2021 m. – 474 asmenimis. Be to, šeimos vaikų planavimą atidėjo vėlesniems laikotarpiams. Gimusiųjų skaičius Klaipėdos mieste mažėjo kiekvienais metais, bet ypatingai sumažėjo 2022 m., kai palyginus su 2021 m., mieste gimė 155 kūdikiais mažiau (žr. 1 pav.). Taigi, gyventojų skaičius Klaipėdos mieste didėjo ne dėl natūralaus gyventojų prieaugio.

1 pav. Gimusieji, mirusieji ir natūrali gyventojų kaita Klaipėdos mieste 2018-2022 m., asm. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Dėl COVID-19 pandemijos dalis lietuvių, dirbančių užsienyje, grįžo į Lietuvą, taip pat ir į Klaipėdos miestą, o dėl 2022 m. prasidėjusio Rusijos karo su Ukraina į Lietuvą atvyko nemaža dalis karo pabėgėlių. Todėl tarptautinės neto migracijos rodiklis 2018-2022 m. laikotarpiu Klaipėdos mieste padidėjo net 265 kartus (nuo +27 asmenų 2018 m. iki +7 157 asmenų 2022 m.). Tai lėmė teigiamą bendrą migracijos neto rodiklį 2019-2022 m.

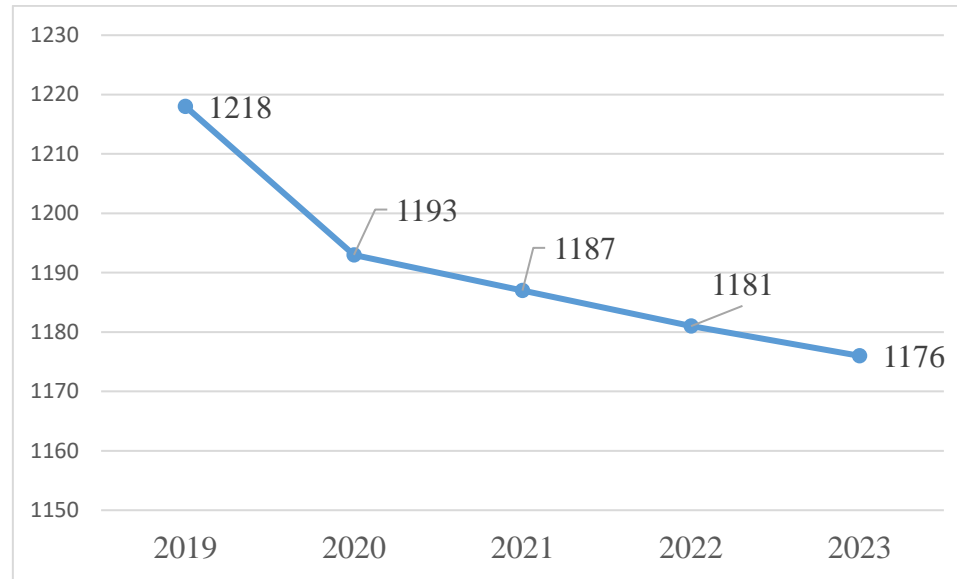
laikotarpiu, kuris 2022 m. siekė +5 854. Būtent teigiama tarptautinė neto migracija turėjo didžiausią įtaką gyventojų skaičiaus didėjimui mieste (R-26). Savo ruožtu, neto vidaus migracijos rodiklis buvo neigiamas (visais laikotarpiais, išskyrus 2019 m.) (žr. 2 pav.). Pagrindinė to priežastis – „švytuoklinė“ migracija, būdinga Klaipėdai, kuomet dalis gyventojų gyvena žiedinėse arba netoli didžiųjų miestų esančiose savivaldybėse, tačiau dirba didmiesčiuose, kur didesnė kokybiškesnių ir geriau apmokamų darbo vietų pasiūla. Tą rodo ir teigiamas aplinkinių rajonų (Klaipėdos r. sav., Kretingos r. sav.) vidaus neto migracijos rodiklis (R-27).

2 pav. Neto, neto tarptautinė ir neto vidaus migracija Klaipėdos mieste 2018-2022 m., asm. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Moterų Klaipėdos mieste gyvena daugiau negu vyrų, tačiau pastaraisiais metais moterų skaičius, tenkantis tūkstančiui vyrų, mažėjo (žr. 3 pav.).

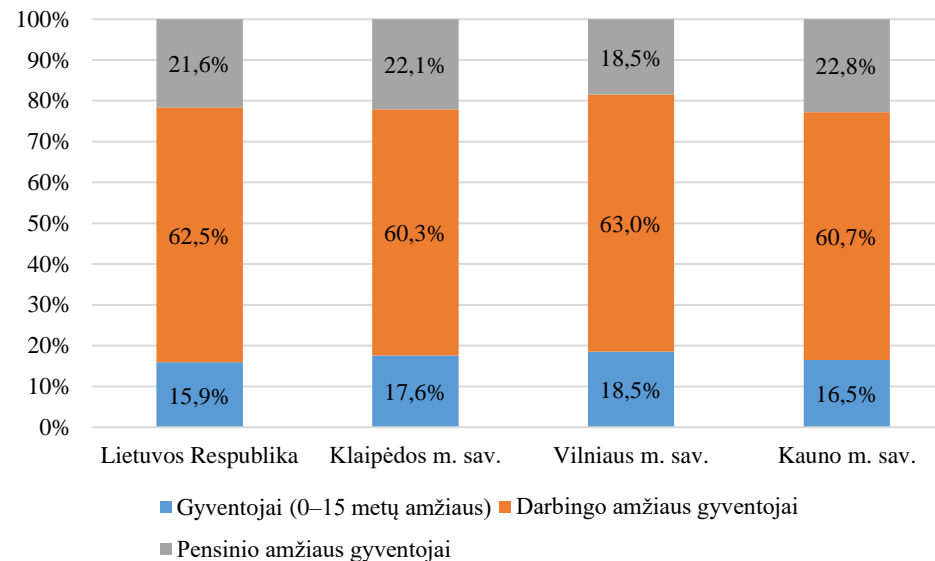

**3 pav. Moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų, metų pradžioje, Klaipėdos miesto savivaldybėje.
Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.**

Gyventojų ir būstų surašymo 2021 m. duomenimis, Klaipėdos miesto devyniuose (iš 77) kvadratinuose kilometruose gyventojų skaičius buvo didesnis negu 5 000 gyventojų/ 1 kv./km., o 2-uose iš jų, gyventojų skaičius viršijo 10 000 gyventojų/1 kv. /km tankį. Tankiausiai apgyvendinta ir labiausiai urbanizuota miesto teritorija (joje gyvena 15 362 gyventojai / 1 kv./km) yra pietinėje miesto dalyje tarp Smiltelės, Laukininkų, Mogiliovo ir Bandužių gatvių (Laukininkų ir Bandužių kvartalų sankirta).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, Klaipėdos miestas yra viena jauniausių Lietuvos savivaldybių (2023 m. pradžioje 0-15 metų amžiaus klaipėdiečiai sudarė net 17,6 proc. visų miesto gyventojų, žr. 4 pav.).

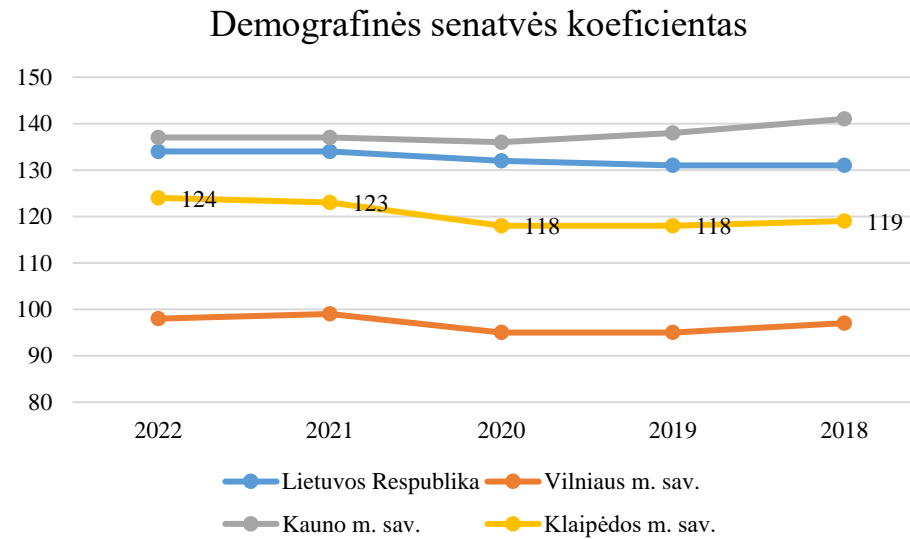

3 pav. Klaipėdos miesto gyventojų struktūra pagal amžių, proc., palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Tokia gyventojų sudėtis sudaro puikią galimybę miestui vystyti talentus ir ateityje darbo rinką papildyti kokybiška darbo jėga. Vaikų dalis bendroje gyventojų amžiaus struktūroje Klaipėdos mieste penkerių metų laikotarpiu mažai keitėsi (2019 m. pradžioje siekė 17,4 proc.). Darbingo amžiaus asmenys 2023 m. pradžioje sudarė mažiausią procentinę dalį (60,3 proc.) iš visų trijų didžiųjų miestų (Vilniaus mieste – 63 proc., Kauno mieste – 60,7 proc.), ir per penkerius metus taip pat keitėsi nedaug (2019 m. pradžioje siekė 60,1 proc.) (R-28).

Vyresnių nei 65 metų amžiaus Klaipėdos miesto gyventojų dalis (22,1 proc.) buvo didesnė, nei Vilniaus mieste (18,5 proc.). Tai lėmė, kad demografinės senatvės koeficientas (pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) 2022 m. Klaipėdos mieste (124) buvo prastesnis, nei sostinėje (98), tačiau geresnis, nei Kauno mieste (137) ar vidutiniškai Lietuvoje (134) (žr. 4 pav.) (R-29).

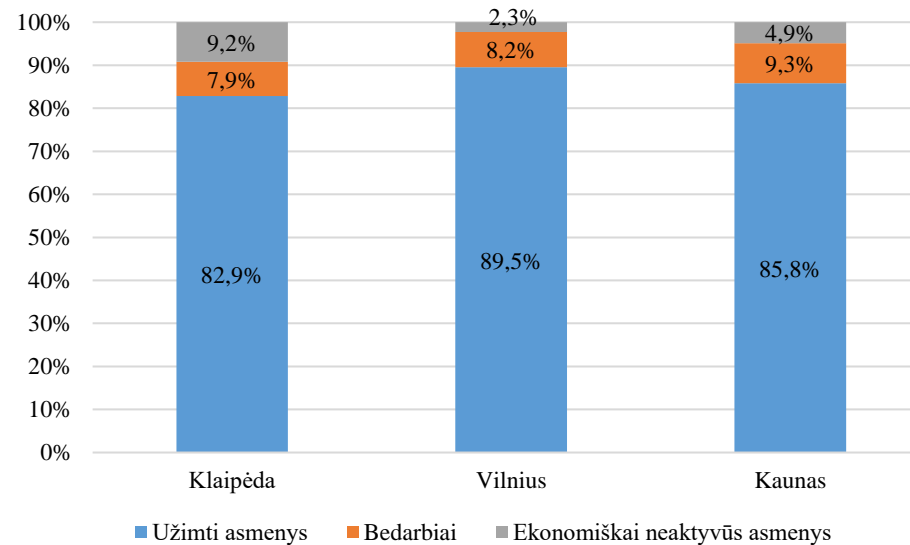

4 pav. Demografinės senatvės koeficientas Klaipėdos mieste palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Bendras Klaipėdos miesto gyventojų medianinis amžius 2022 m. pradžioje siekė 43 metus. Per penkerius metus medianinis gyventojų amžius Klaipėdos mieste padidėjo vieneriais metais. Taigi, gyventojai Klaipėdos mieste senėja, vyresnio amžiaus asmenų populiacija didėja ir didės ateityje (R-30).

Užimtumo tarnybos duomenimis¹⁰, 2022 m. pabaigoje Klaipėdos mieste buvo registruoti 7 463 bedarbiai (palyginti su 2018 m. pabaiga, bedarbių skaičius padidėjo 1 101 asmeniu). Registruotų bedarbių dalis palyginti su visais darbingo amžiaus gyventojais sudarė 7,9 proc. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, užimtų gyventojų skaičius tuo pačiu laikotarpiu Klaipėdos mieste siekė 78,4 tūkst. asmenų, darbingo amžiaus – 94,6 tūkst. asmenų. Taigi, likusi gyventojų dalis (maždaug apie 8,7 tūkst. asmenys arba apie 9,2 proc. nuo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus) buvo ekonomiškai neaktyvūs gyventojai. Klaipėdos mieste, lyginant su kitais Lietuvos didmiesčiais, nedarbo lygis buvo mažesnis, tačiau ekonomiškai neaktyvių asmenų skaičius buvo ženkliai didesnis (žr. 5 pav.) (R-31).

¹⁰ <https://uzt.lt/darbo-rinka/statistiniai-rodikliai/88>

5 pav. Klaipėdos miesto darbingo amžiaus gyventojų struktūra pagal ekonominį aktyvumą, proc. palyginti su Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2022 m. pabaigoje. Šaltinis – Užimtumo tarnyba, Valstybės duomenų agentūra.

Užimtumo tarnybos Klaipėdos skyriuje iš 7 463 registruotų bedarbių 3 936 asmenys – moterys (52,8 proc.) ir 697 asmenys – ilgalaikiai bedarbiai (9,3 proc.). Jaunimo (16-29 m. amžiaus) bedarbių skaičius siekė 1 507 asmenis. Jaunimo nedarbo lygis Klaipėdos mieste 2022 m. atitiko bendrąsias miesto nedarbo lygio tendencijas (siekė 7,9 proc.). Didesnė problema – vyresnių, nei 50 metų asmenų užimtumas. Šios amžiaus grupės bedarbių skaičius 2022 m. Klaipėdoje siekė 2570 asmenų arba 21,2 proc. nuo bendro 51-64 m. gyventojų skaičiaus (R-32).

Nors didžiuosiuose šalies miestuose gyventojų, gyvenančių ties ar žemiau skurdo rizikos lygio riba, dalis yra mažesnė, nei vidutiniškai šalyje, tačiau remiantis Valstybės duomenų agentūros pateikiama statistika, Klaipėdos miesto skurdo rizikos lygio rodiklis (19,3 proc.) viršijo Vilniaus (12,6 proc.) ir Kauno (11,2 proc.) miestų rodiklius. Tai reiškia, kad maždaug 30,0 tūkst. Klaipėdos miesto gyventojų gyvena ties arba žemiau skurdo lygio riba arba gauna labai mažas pajamas (R-33).

Apibendrinant galima pasakyti, kad Klaipėdos miesto gyventojų skaičius pastaraisiais metais augo dėl teigiamos tarptautinės migracijos. Tačiau natūrali gyventojų kaita išliko neigiama, kaip ir vidinė migracija – Klaipėda patiria „švytuoklinę migraciją, būdingą Lietuvos didiesiems miestams, kuomet reikšminga dalis gyventojų persikrausto gyventi į žiedines savivaldybes, tačiau dirba mieste ir naudojami miesto paslaugomis. Pagal amžiaus struktūrą, Klaipėda yra gan jaunas miestas, medianinis gyventojų amžius siekia 43 metus, čia didesnė nei Vilniuje ir Kaune vaikų iki 15 metų dalis. Klaipėdoje nedarbo lygis pastaraisiais metais buvo žemesnis nei kituose didmiesčiuose, tačiau ekonomiškai neaktyvių asmenų dalis čia buvo didesnė nei kitur. Integracijos į darbo rinką problema Klaipėdos mieste aktualesnė asmenims, vyresniems nei

50 m. amžiaus. Klaipėdos gyventojai, palyginti su kitų didžiųjų šalies miestų gyventojais, patiria didesnę skurdo riziką. Įvertinus aukščiau pateiktus veiksnius, ŽVVG teritorijos vizijoje numatyta, kad miestas turėtų vystytis ekonomiškai (pabrėžiant poreikį plėtoti žuvininkystės sektorių), turėtų būti sudarytos palankios sąlygos kurti darbo vietas, stiprinti socialinę įtrauktį, bendruomeniškumą.

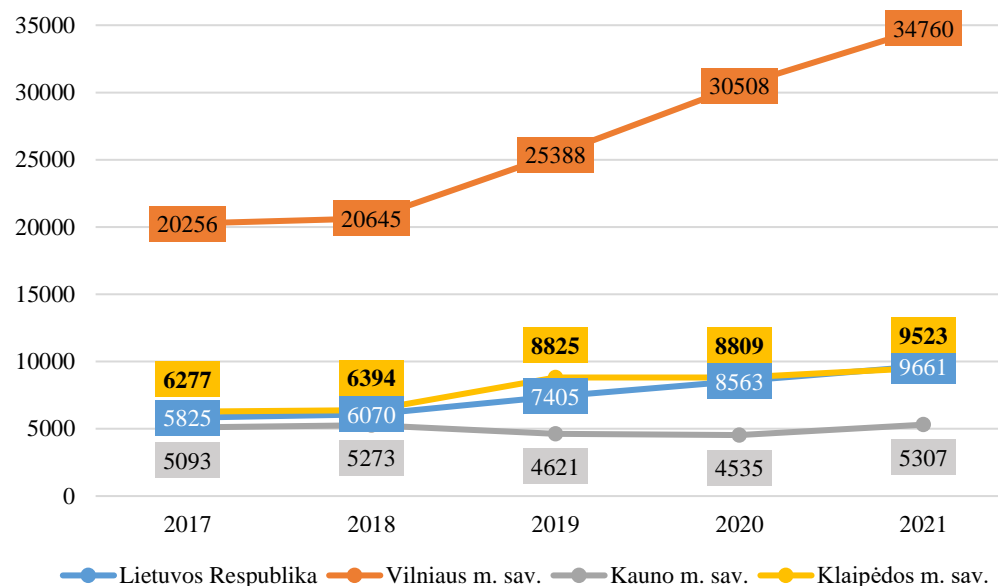
2.4. ŽVVG teritorijos ekonominė situacija

Klaipėdos miestas yra strategiškai patrauklus investicijoms, svarbių valstybės objektų vystymui ir verslo plėtrai dėl unikalios *geografinės padėties* – universalus transporto mazgas leidžia miestą greitai ir patogiai pasiekti sausumos, vandens ir oro keliais. Klaipėdos uostas – labiausiai į šiaurę nutolęs neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros pakrantėje, kur laivyba vykdoma ištisus metus. Klaipėdos uostas yra vienas iš sėkmingus rezultatus rodančių Baltijos jūros uostų (nors dėl Rusijos Federacijos sukulto karo prieš Ukrainą pasekmių jis ir prarado dalį krovinių), 2022 m. uosto krovos dinamika sudarė 36,1 mln. t, Ro-Ro pervežimų dinamika sudarė 321 tūkst. vnt., konteinerių krova uoste sudarė 1048 TEU, uoste apsilankė apie 5,6 tūkst. laivų¹¹. Klaipėdoje sėkmingai veikia laisvoji ekonominė zona, užimanti 412 ha plotą, įsikūrusi patogioje miesto vietoje, greta pagrindinio šalies magistralinio kelio A1 (Vilnius-Klaipėda). Laisvojoje ekonominėje zonoje veikia 45+ klientai iš 19 pasaulio šalių, apie 100 skirtingų verslų, kuriuose dirba virš 5000 darbuotojų¹². (R-34).

Šie privalumai lemia, kad Klaipėda pagal ekonominius rodiklius yra Vakarų Lietuvos lyderė. Ekonominę situaciją atspindinčių rodiklių visuma rodo, kad Klaipėdos mieste investicinė situacija, net ir pandemijos laikotarpiu, išliko stabili ir gerėjo (R-35). Klaipėdos miesto *tiesioginės užsienio investicijos* (toliau – TUI) 2021 m. pabaigoje siekė 1,449 mlrd. EUR ir sudarė 5,3 proc. šalies TUI. 2017 m. pabaigoje Klaipėdos miesto TUI dalis siekė 5,7 proc. Per 2017-2021 m. Klaipėdos miesto TUI padidėjo 55 proc. Klaipėdos miesto TUI, tenkančių 1 gyventojui, dydis 2021 m. buvo trečias šalyje (po sostinės ir Mažeikių r. sav.) ir siekė 9 523 EUR vienam gyventojui. 2017-2021 m. TUI 1 gyventojui dydis Klaipėdos mieste atitiko bendrąsias šalies tendencijas. Per penkerius metus TUI dydis 1 gyv. Klaipėdos mieste padidėjo 51,7 proc., sparčiau nei Kauno mieste (4,2 proc.), tačiau lėčiau, nei sostinėje (71,6 proc.) ir vidutiniškai šalyje (65,9 proc.) (žr. 6 pav.) (R-35).

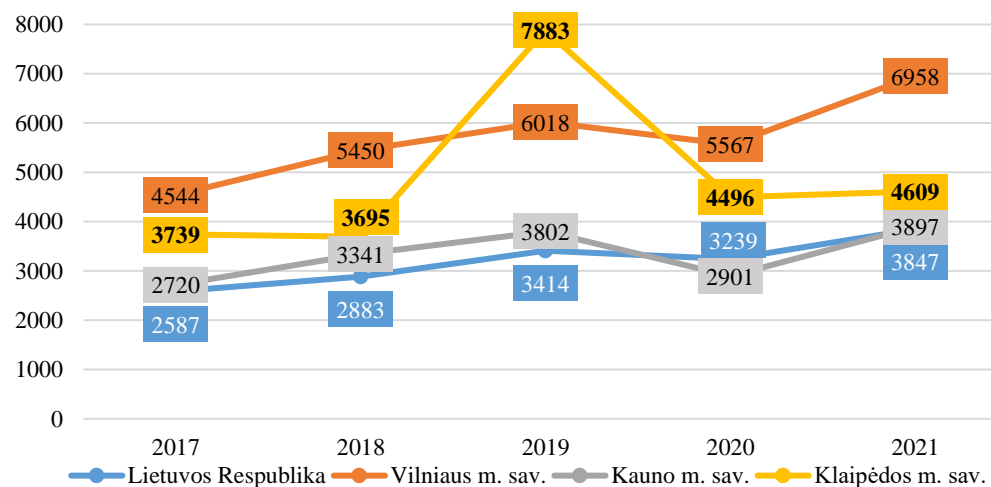
¹¹ <https://portofklaipeda.lt/uostas/apie-klaipedos-uosta/klaipedos-uosto-statistika/>

¹² <https://www.fez.lt/lt/apie-klaipedos-lez/#facts-and-figures>

6 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, Eur, palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Materialinės investicijos (toliau – MI), tenkančios 1 gyventojui, 2021 m. Klaipėdos mieste siekė 4 349 EUR ir buvo 6-os šalyje (didesnį rodiklį turėjo Vilniaus m., Neringos, Kauno r., Vilniaus r., Jonavos r. savivaldybės). Tarp šalies didžiųjų miestų Klaipėda pagal šį rodiklį – antra. 2017-2021 m. MI, tenkančių 1 gyv., dydis Klaipėdos m. sav. išaugo 23,3 proc., lėčiau nei vidutiniškai šalyje, Kauno ir Vilniaus miestuose (atitinkamai 48,7 proc., 53,1 proc. ir 23,3 proc.) (žr. 7 pav.) (R-36).

7 pav. Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, Eur, palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

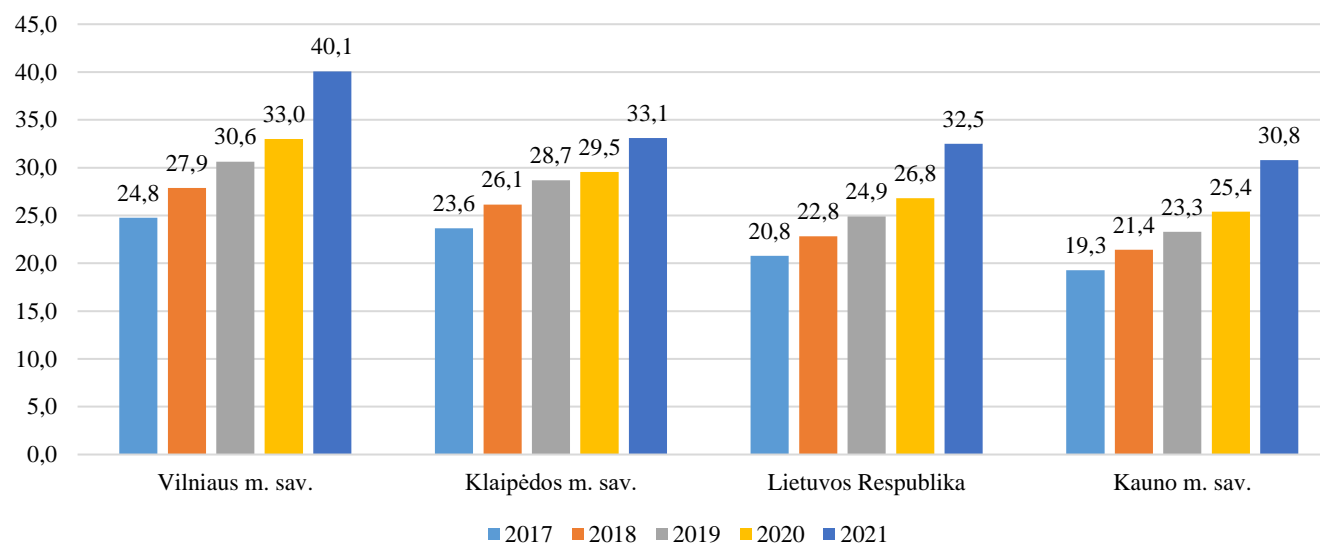
Kadangi Klaipėdoje yra vienintelis jūrų uostas šalyje, tai ir materialinių investicijų struktūra 2021 m. (žr. 1 lentelę) atspindi, jog mieste daugiausiai investuojama į transporto ir saugojimo sektorių – net 31,1 proc. visų MI. Antroje vietoje - kasybos ir karjerų eksploatavimo bei apdirbamosios gamybos sektorius (16,0 proc.), trečioje – nekilnojamojo turto operacijų sektorius (10,8 proc.).

Materialinės investicijos to meto kainomis tūkst. EUR		Klaipėdos m. sav.	Lietuvos Respublika	Vilniaus m. sav.	Kauno m. sav.
H	Transportas ir saugojimas	31.1%	14.4%	14.8%	14.1%
B_C	Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	16.0%	15.7%	7.0%	11.8%
L	Nekilnojamojo turto operacijos	10.8%	20.7%	26.4%	22.4%
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	8.8%	14.3%	6.8%	9.1%

Materialinės investicijos to meto kainomis tūkst. EUR		Klaipėdos m. sav.	Lietuvos Respublika	Vilniaus m. sav.	Kauno m. sav.
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	8.2%	9.2%	11.2%	13.9%
F	Statyba	7.6%	5.4%	8.1%	5.6%
D_E	Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	6.9%	7.0%	8.2%	9.3%
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	3.7%	3.2%	4.7%	4.1%
P_TO_Q	Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	2.8%	2.4%	2.9%	4.6%
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1.6%	2.2%	3.4%	2.1%
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	1.0%	2.4%	0.7%	0.5%
I	Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	0.9%	0.8%	1.0%	0.9%
J	Informacija ir ryšiai	0.5%	2.1%	4.8%	1.6%

1 lentelė. Materialinių investicijų struktūra Klaipėdos mieste 2021 m., proc. palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Šie sektoriai nepasižymi aukšta pridėtine verte. Į profesinės, mokslinės ir techninės veiklos bei informacijos ir ryšių sektorius kartu investuota tik 2,1 proc. visų MI. Klaipėdos miesto materialinių investicijų struktūra yra kitokia, nei sostinės, kur į aukštesnę pridėtinę vertę generuojančius sektorius investuota 8,2 proc. MI. Dėl šios priežasties *pridėtinė vertė 1 dirbančiajam* Klaipėdos mieste 2021 m. (33,1 EUR) atsiliko nuo Vilniaus m. rodiklio (40,1 EUR). Tačiau šalies mastu Klaipėdos miesto verslas generuoja didesnę pridėtinę vertę (šalies vidurkis – 32,5 EUR/ dirbančiajam) (žr. 8 pav.).

8 pav. Pridėtinės vertės vienam dirbančiajam dydis, Eur, Klaipėdos mieste 2017-2021 m., proc. palyginus su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis, 2023 m. pradžios duomenimis. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

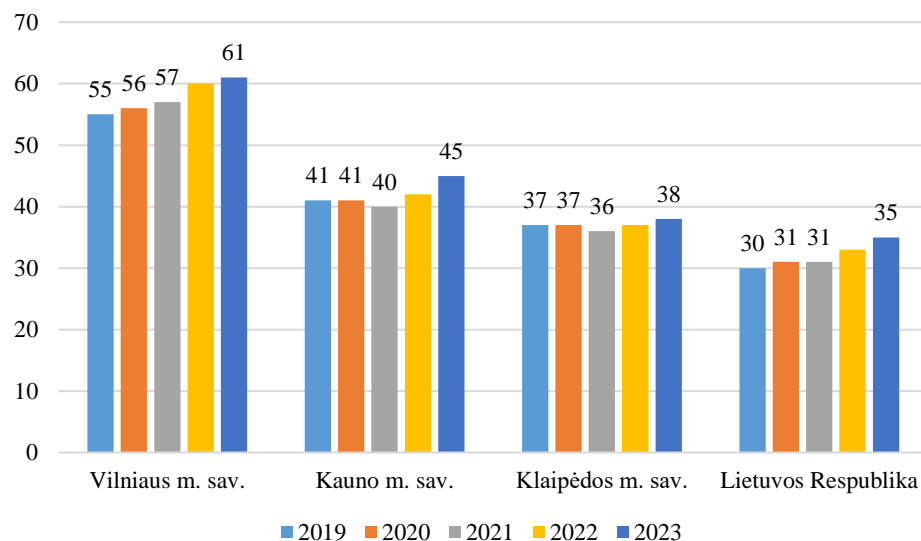
Pažymėtina, kad Klaipėda, atsižvelgiant į 2018 m. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos patvirtintą *Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategiją 2030*¹³, yra pasirinkusi vystyti mėlynosios ekonomikos kryptis, tame tarpe - bioekonomiką. Tačiau iš 1-oje lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad investicijos į žemės ūkio, žuvininkystės bei miškininkystės sektorių sudarė vos 1 procentą (tiesa, jos buvo didesnės nei Vilniuje ar Kaune) (R-37).

Klaipėdoje *veikiančių ūkio subjektų* skaičius išaugo nuo 5 443 (2019 m. pradžioje) iki 6 056 (2023 m. pradžioje) arba 11,3 proc. Tačiau šis padidėjimas buvo lėtesnis, nei bendras šalies (18,4 proc.), Vilniaus (15,7 proc.) ir Kauno (17,2 proc.) miestų veikiančių ūkio subjektų skaičiaus augimas. Verslumo lygis Klaipėdos mieste buvo aukštesnis nei šalies vidurkis (2023 m. pradžioje 1000-iui Klaipėdos miesto gyventojų teko 38 mažos ir vidutinės įmonės, šalyje – 35), tačiau atsiliko nuo Vilniaus ir Kauno miestų (atitinkamai 61 ir 45 įmonės) (žr. 9 pav.) (R-38).

Darbo užmokestis (bruto) Klaipėdos mieste 2023 m. I ketv. siekė 1 918,6 EUR, ir atsiliko nuo šalies vidurkio (1 947,9 EUR), Kauno miesto (1 998,7 EUR) bei Vilniaus miesto (2 259,2 EUR) (žr. prieduose pateiktą 10 pav.) (R-39).

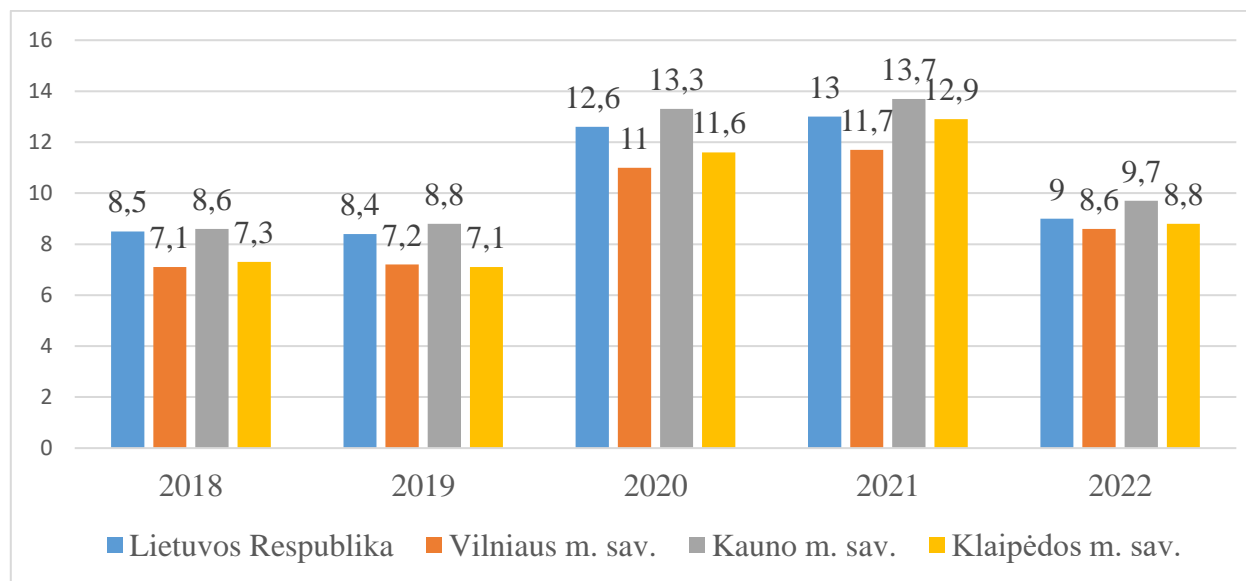
¹³ https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2020/03/proverzis-veiksmu-planas_lt_2018.pdf

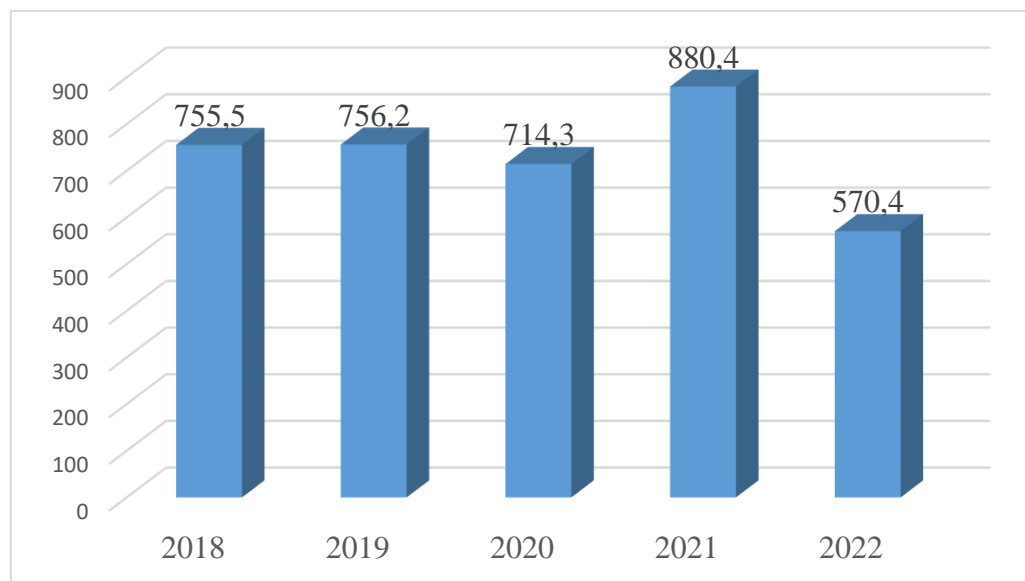
9 pav. Verslumo lygis Klaipėdos mieste (tenka SVV įmonių 1000 gyventojų) palyginti su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybėmis, 2019-2023 m. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros pateikiama 2018-2022 m. statistika, vidutinis metinis registruotas nedarbo lygis (registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis, proc.) Klaipėdos mieste buvo išaugęs COVID-19 pandemijos metu, tačiau pastaruosius penkerius metus buvo žemesnis nei vidutiniškai šalyje (žr. 10 pav.) (R-40).

10 pav. Registruotas nedarbas (vidutinis metinis), proc., Klaipėdos miesto savivaldybėje palyginti su Lietuvos Respublika, Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybėmis 2018-2022 m. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Vidutinis metinis laisvų darbo vietų skaičius Klaipėdos mieste 2018-2022 m. svyravo tarp 880,4-570,4 (žr. 11 pav.).

11 pav. Vidutinis metinis laisvų darbo vietų skaičius Klaipėdos miesto savivaldybėje. Šaltinis – Užimtumo tarnyba.

Remiantis 2021 m. visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, Klaipėdos mieste daugiausiai gyventojų (žr. 2 lentelę) buvo užimti pramonės, didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, transporto ir saugojimo sektoriuose. Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje buvo užimta mažiausia gyventojų grupė – 467 asmenys (R-41).

Ekonominės veiklos rūšys	Užimtų gyventojų skaičius (asmenys)
<i>Iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis</i>	68149
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	467
Pramonė	12474
Statyba	4484
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	10525

Ekonominės veiklos rūšys	Užimtų gyventojų skaičius (asmenys)
Transportas ir saugojimas	8469
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; Informacija ir ryšiai	3077
Finansinė ir draudimo veikla; Nekilnojamojo turto operacijos	2193
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	2969
Administracinė ir aptarnavimo veikla	4070
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	3638
Švietimas	7012
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	5748
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos	3023

2 lentelė. Gyventojų užimtumas pagal ekonominės veiklos rūšis. Šaltinis – Valstybės duomenų duomenų agentūra (2021 m. gyventojų surašymo duomenys).

Apibendrinant šį skyrių, galima konstatuoti, kad lyginant šalies mastu, Klaipėda yra ekonomiškai stiprus miestas, tai įrodo aukšti tiesioginių užsienio investicijų, materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui rodikliai, palyginti žemas nedarbo lygis. Minėtus rodiklius pavyksta pasiekti, nes mieste sėkmingai veikia laisvoji ekonominė zona, valstybinis jūrų uostas, pramonės, logistikos, paslaugų įmonės. Klaipėdos mieste daugiausiai investuojama ir daugiausiai darbuotojų dirba pramonės, transporto, didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuose, o tai nėra aukštą pridėtinę vertę generuojančios ūkio šakos. Dėl to vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Klaipėdoje nėra pats aukščiausias šalyje, o gyventojų verslumo rodiklis taip pat yra žemesnis nei Vilniuje ir Kaune. Investicijos į žemės ūkį, miškininkystę ir žuvininkystę Klaipėdos mieste pastaruoju metu buvo labai mažos, kaip ir nedidelis buvo šiose ūkio šakose dirbančių darbuotojų skaičius. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba yra patvirtinusi Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategiją iki 2030 metų, kurioje numatyta mėlynosios ekonomikos plėtra, tačiau kol kas mėlynosios ekonomikos sektoriai nėra pakankamai išplėtoti. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus faktus, ŽVVG teritorijos vizijoje numatoma ypatingą dėmesį skirti mėlynajai ekonomikai - inovacijų diegimui, žuvininkystės tradicijų ir paveldo išsaugojimui bei puoselėjimui, rekreacijos ir turizmo vystymui, tvaraus maisto sistemų kūrimui.

2.5.	ŽVVG teritorijoje veikiančių žvejybos ir (arba) akvakultūros įmonių situacija
------	---

Žuvininkystė – su žuvų išteklių valdymu, išsaugojimu ir atkūrimu, žvejyba, akvakultūra, žuvų perdirbimu, pirminių žuvininkystės produktų pardavimu ir supirkimu susijusi veikla. Šalyje plėtojamos keturios pagrindinės žuvininkystės sektoriaus šakos:

1. Jūrų žuvininkystė (žvejyba Tolimuosiuose žvejybos rajonuose, atviroje Baltijos jūroje ir jos priekrantėje);
2. Žvejyba vidaus vandenyse, įskaitant Kuršių marias;
3. Akvakultūra;
4. Žuvies perdirbimo pramonė bei žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinka.

Žuvininkystė Klaipėdoje – gilią tradicijas turinti veikla. Pastaruoju metu žuvininkystės veikla Klaipėdoje patiria ekonominius ir socialinius sunkumus dėl žvejybos pajėgumų mažinimo, vykdomos išteklių tausojimo politikos. Iš žuvininkystės veiklos vis sunkiau pragyventi, jauni asmenys mažai domisi šia veikla, žuvininkystės bendruomenės silpnos, trūksta jų aktyvaus dalyvavimo, kuriant savo regiono ateitį.

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021-2027 metų programoje rašoma, kad regioninė Baltijos jūros baseino analizė demonstruoja, kad daugumos Baltijos jūros regiono šalių laivyno rezultatai per pastaruosius kelerius metus pagerėjo, tačiau Lietuvos laivynas ir toliau patyrė nuostolius. Didžioji dalis Lietuvos Baltijos jūros laivyno daug metų buvo orientuoti į menkių žvejybą, todėl mažėjant menkių kvotoms ir prastėjant jų kokybei, įmonių žvejybos veiklos rezultatai prastėjo. Tuo tarpu pelaginių žuvų rūšių žvejybos segmento rezultatai gerėjo, bet bendras rezultatas išliko neigiamas (R-39).

2018 m. ir 2019 m. metinėse ataskaitose dėl Lietuvos žvejybos laivyno pajėgumų ir žvejybos galimybių pusiausvyros nustatyta, kad net 5 iš 9 Baltijos jūros žvejybos segmentų labai priklauso nuo menkės žvejybos ir juose pastebimas žvejybos galimybių ir žvejybos pajėgumų disbalansas (R-42). Buvo parengtas ir pateiktas Europos Komisijai veiksmų planas dėl žvejybos galimybių ir žvejybos pajėgumų disbalanso (Veiksmų planas), kuriame numatytas laivų pajėgumų kiekis (apie 20 % visų Baltijos jūros bendrojo (bruto) tonažo (toliau – GT) ir kW), kuriuo numatoma sumažinti Lietuvos žvejybos laivyną. Šio Veiksmų plano įgyvendinimas vykdytas iš 2014–2020 m. finansinio laikotarpio paramos lėšų. Tačiau tikėtina (pvz. Lietuvai aktualioms žvejybos galimybėms ir toliau mažėjant), kad 2020 m. ir vėlesnių metų Pusiausvyros metinių ataskaitų rezultatai sąlygos, kad Veiksmų planas bus papildomas pasiekimų rodikliais, todėl siekiama, kad iki 2030 m. Baltijos jūros žvejybos pajėgumai būtų sumažinti dar bent 10 %, t. y. apie 468 GT ir 884 kW, o žvejybos veiklą vykdančio laivyno pajėgumai sudarytų apie 60 % 2020 m. pabaigoje Europos Sąjungos žvejybos laivyno registre buvusių Baltijos jūros laivyno žvejybos pajėgumų.

Iš Baltijos priekrantėje teise žvejoti turinčių įmonių apie 43 % vykdė aktyvią žvejybos veiklą ir sužvejodavo apie 90 % visų Baltijos jūros priekrantės sugavimų. Atskirų įmonių pirminio pardavimo vertė 2019 m. buvo nuo beveik 8 tūkst. Eur iki virš 64 tūkst. Eur. Žvejybos pajamos didėjo kasmet nuo 2017 m. iki 2019 m. (įskaičiuojant už laikiną žvejybos veiklos nutraukimą gautas kompensacijas), tačiau 2020 m. jos buvo mažiausios nuo 2009 m.

Lietuvai skirtos žvejybos Baltijos jūroje, priekrantėje galimybės pastaraisiais metais mažėjo, žr. 3 lentelę.

Eil. Nr.	Žuvies rūšis	Kiekis, tonomis		
		2020 m.	2021 m.	2022 m.
1	Menkės	12,101	3,63	3,63
2	Strimelės	112,186	120,473	112,883
3	Šprotai	11,37	11,858	16,6
4	Lašišos	154	156	96

3 lentelė. Lietuvai skirtos žvejybos Baltijos jūroje, priekrantėje galimybės. Duomenų šaltinis -

Remiantis VĮ Žemės ūkio duomenų centro (toliau – ŽŪDC) pateikta informacija (žr. 4 lentelę), Klaipėdos mieste registruotų jūrinės žvejybos įmonių sužvejotas ir iškrautas žuvų kiekis (tonomis) 2019-2022 m. turėjo tendenciją mažėti, pajamos už sužvejojimą ir iškrautą žuvų produkciją išliko panašaus lygmens, tačiau augo sąnaudos degalams, darbo apmokėjimui ir kt. (R-43).

Rodiklis	Rodiklio reikšmės			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.*
Pajamos už sužvejojimą ir iškrautą žuvų produkciją, Eur	66.148.170,49	64.255.958,25	58.957.868,4	72.261.562,32
Sužvejotas ir iškrautas žuvų kiekis, t	74.575,981	65.191,895	52.817,153	56.346,128
Kitos pajamos iš laivo veiklos, įskaitant pajamas gautas iš perleidžiamųjų teisių į žvejybos galimybes, Eur	2.306.050,95	9.643.554,58	8.794.223,00	10.659.464,74
Subsidijos, Eur	687.043,00	663.879,00	131.705,00	527.678,00
Išlaidų degalams vertė, Eur	11.412.794,98	8.027.620,97	8.011.887,39	19.306.501,89
Išlaidos tepalams, Eur	531.192,57	437.707,23	482.503,02	660.338,34
Išlaidos su žvejybos veikla susijusių darbuotojų darbo apmokėjimui, Eur	6.207.168,95	6.288.400,9	5.718.695,24	6.483.324,86
Darbdavio socialinio draudimo įmokos darbuotojui, Eur	147.281,97	115.878,59	111.183,27	109.064,78
Laivo ir įrangos einamasis remontas, Eur	5.109.296,15	3.313.531,11	4.350.474,37	5.161.928,46

Rodiklis	Rodiklio reikšmės			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.*
Kitos įprastinės veiklos kintamos (su laivo veikla susijusios) išlaidos, Eur	14.343.550,97	13.210.028,42	9.483.600,53	16.315.627,30
Laivo nuoma, jeigu laivas yra nuomojamas, Eur	3.816.544,62	959.4540,00	8.237.558,00	10.032.797,00
Turto (laivo ir jo įrangos) nusidėvėjimas, Eur	6.079.002,03	5.451.842,85	6.061.465,77	6.930.475,13
Veiklos mokesčių sąnaudos (išskyrus soc. draudimą), Eur	6.436.098,58	6.054.748,06	4.613.436,00	5.001.938,63
Kitos žvejybos veiklos pastovios išlaidos, įskaitant žvejybos teisių ir kvotų įsigijimo išlaidas, Eur	6.867.044,25	5.173.303,97	8.986.580,09	9.541.233,83
Palūkanos, Eur	3.254.424,53	2.017.447,73	1.048.748,00	957.872,37

*išankstiniai duomenys

4 lentelė. Klaipėdos mieste registruotų jūrinės žvejybos įmonių pajamos ir išlaidos, susijusios su jūrinės žvejybos veikla. Šaltinis – VĮ Žemės ūkio duomenų centras.

ŽŪDC duomenimis, Klaipėdos mieste registruotų jūrinės žvejybos įmonių vidutinis metinis darbuotojų skaičius (žr. 5 lentelę), 2022 m. lyginant su 2019 m., sumažėjo nuo 324 iki 254 (-21,6 proc.), atitinkamai sumažėjo ir suminis metinis dirbtų valandų skaičius – nuo 620197 iki 485589 (-21,7 proc.) (R-44).

Metai	Eil. Nr.	Rodiklis	Vidutinis metinis darbuotojų skaičius		Suminis metinis dirbtų valandų skaičius	
			Vyrų	Moterų	Vyrų	Moterų
2019 m.	1.	Su žvejybos veikla susijusių darbuotojų skaičius iš viso (1.1.+1.2.+1.3.)	306	18	598379	21818
	1.1	Laive dirbančių žmonių skaičius	288	14	578345	19217
	1.2	Krante dirbančių žmonių skaičius	10	4	14235	2601
	1.3	Savininkas (-ai)	8		5799	
2020 m.	1.	Su žvejybos veikla susijusių darbuotojų skaičius iš viso (1.1.+1.2.+1.3.)	245	10	569286	9284
	1.1	Laive dirbančių žmonių skaičius	217	7	544646	4953

	1.2	Krante dirbančių žmonių skaičius	18	3	13881	4331
	1.3	Savininkas (-ai)	10		10759	
2021 m.	1.	Su žvejybos veikla susijusių darbuotojų skaičius iš viso (1.1.+1.2.+1.3.)	271	15	539848	9304
	1.1	Laive dirbančių žmonių skaičius	255	12	529637	5846
	1.2	Krante dirbančių žmonių skaičius	8	3	4701	3458
	1.3	Savininkas (-ai)	8		5510	
2022 m.*	1.	Su žvejybos veikla susijusių darbuotojų skaičius iš viso (1.1.+1.2.+1.3.)	245	9	479452	9264
	1.1	Laive dirbančių žmonių skaičius	238	6	476325	8325
	1.2	Krante dirbančių žmonių skaičius		3		939
	1.3	Savininkas (-ai)	7		3127	

*išankstiniai duomenys

5 lentelė. Klaipėdos mieste registruotų jūrinės žvejybos įmonių vidutinis metinis darbuotojų skaičius ir suminės darbo valandos. Šaltinis - VĮ Žemės ūkio duomenų centras.

Akvakultūros verslas Klaipėdos mieste neišplėtotas. Rengiant VPS, buvo kreiptasi į ŽŪDC, kuris informavo, kad Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Valstybinės veterinarinės kontrolės subjektų, išskyrus maisto tvarkymo subjektus registre (ŽŪDC akvakultūros duomenų teikėjai) nėra Klaipėdos mieste registruotų ūkio subjektų, kurie vykdo verslinės akvakultūros veiklą (R-45). 2018 m. akvakultūros (krevečių) auginimo uždaroje recirkuliacinėse sistemose eksperimentinę bazę įkūrė Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas, glaudžiai bendradarbiaujantis su Klaipėdos universitetu¹⁴. Pirmojo eksperimento etapo metu Klaipėdoje užauginta apie 400 kg blyškiųjų baltakojų krevečių (*Litopenaeus vannamei*). Projektu pavyko atkreipti verslo dėmesį į šią industriją – Klaipėdos mokslo ir technologijų parke sulaukta nemažai įvairių įmonių užklausų, bazėje reguliariai lankosi delegacijos, norinčios susipažinti su uždaro ciklo sistemomis ir besižvalgančios į galimai naujas verslo nišas. Tačiau kol kas įmonių, užsiimančių šiuo verslu, Klaipėdos mieste neatsirado.

Klaipėdos mieste veikiančių žuvies perdirbimo pramonės subjektų gaminamos produkcijos kiekis 2019-2022 m. išliko panašus. ŽŪDC duomenimis, daugiau yra perdirbama jūrinių žuvų (skumbrių, silkių, lašišų, pelaginių žuvų ir kt.) negu gėlavandenių žuvų (žr. 6 lentelę). Perdirbtos produkcijos vertė, lyginant 2019 m. ir 2022 m. duomenis, paaugo 9,3 proc. (žr. 7 lentelę). Gamyba didžiąja dalimi buvo vykdoma iš nuosavų žaliavų (žr. 8 lentelę), žaliavų įsigijimo kaina pastaraisiais metais išaugo 11,4 proc. (lyginant 2019 m. ir 2022 m. duomenis) (R-46).

¹⁴ <https://www.kmtp.lt/lt/paslaugos/juriniu-kompetenciju-centras/akvakulturos-eksperimentine-baze/>

Žuvų rūšis	2019	2020	2021	2022
Gėlavandenės	konf. ¹⁵	54,4 t	78,2 t	64,8 t
Jūrinės	7880,2 t	8422,9 t	9044,7 t	8253,9 t

6 lentelė. Klaipėdos miesto žuvies perdirbimo pramonės perdirbtos produkcijos kiekis pagal žuvų rūšis, tonos. Duomenų šaltinis – VĮ Žemės ūkio duomenų centras.

	2019	2020	2021	2022
Perdirbtos produkcijos vertė, Eur	54 106 633	57 812 006	55 622 770	59 666 810

7 lentelė. Perdirbtos produkcijos vertė – perdirbtos produkcijos vertė pardavimo kainomis, Eur be PVM. Duomenų šaltinis – VĮ Žemės ūkio duomenų centras

Gamybos tipas	2019	2020	2021	2022
Gamyba iš nuosavų žaliavų	11 901 t	11 989 t	12 884 t	11 572 t
Gamyba pagal paslaugą	451 t	603 t	1 200 t	1 067 t
Gamyboje sunaudotos žaliavos pirkimo kaina, Eur (be PVM)	46 789 680	45 612 980	44 041 902	52 795 354

8 lentelė. Duomenys apie gamyboje naudojamas žaliavas. Duomenų šaltinis – VĮ Žemės ūkio duomenų centras

Vidutinis metinis darbuotojų skaičius Klaipėdos mieste veikiančiuose žuvies perdirbimo subjektuose pastaraisiais metais išaugo 8,4 proc. (žr. 9 lentelę). Žuvies perdirbimo įmonių pajamos pastaraisiais metais augo, taip pat didėjo ir išlaidos (žr. 10 lentelę) (R-47).

Duomenys apie darbuotojus	2019	2020	2021	2022
Vidutinis metinis darbuotojų skaičius	447	465	455	488
Metinės darbuotojų dirbtos valandos	736 235	747 123	755 970	682 321

9 lentelė. Duomenys apie žuvies perdirbimo pramonėje dirbančius darbuotojus. Duomenų šaltinis – VĮ Žemės ūkio duomenų centras

¹⁵ Konfidencialūs duomenys

Duomenys apie pajamas ir išlaidas	2019	2020	2021	2022
Žuvų perdirbimo įmonių pajamos, Eur	55 799 820	59 194 274	63 488 641	74 907 611
Žuvų perdirbimo įmonių išlaidos, Eur	55 500 580	58 255 830	67 216 750	74 505 663

10 lentelė. Žuvies perdirbimo įmonių pajamos ir išlaidos (gautos/patirtos iš žuvų produktų gamybos ir suteiktų paslaugų, susijusių su žuvų produktų gamyba). Duomenų šaltinis – VĮ Žemės Ūkio duomenų centras

Remiantis ŽŪDC duomenimis, Klaipėdos mieste daugiausiai pagaminama produkcija pagal paruošimo būdą yra žuvis, vytintos, sūdytos arba užpiltos sūrymu, rūkytos žuvis; žuvų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui. Šios produkcijos gamybos apimtys ir pajamos iš jos pastaraisiais metais nuolat augo (žr. 11 ir 12 lenteles). (R-48).

Produkcijos rūšys	2019	2020	2021	2022
Paruošti arba konservuoti gaminiai iš žuvų; ikrai ir ikrų pakaitalai, pagaminti iš žuvų ikrelių	konf.	74,0	konf.	konf.
Produktai iš vėžiagyvių, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai	-	konf.	konf.	konf.
Šviežios, atšaldytos arba sušaldytos žuvis (išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą)	konf.	konf.	konf.	konf.
Žuvis, vytintos, sūdytos arba užpiltos sūrymu, rūkytos žuvis; žuvų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	511,8	598,1	950,7	723,9
Žuvų filė ir kita žuvų mėsa, malta arba nemalta, šviežia, atšaldyta arba sušaldyta	konf.	konf.	konf.	konf.

11 lentelė. Pagaminta ir perdirbta žuvininkystės produkcija pagal paruošimo būdą – tonos. Duomenų šaltinis – VĮ Žemės Ūkio duomenų centras

Produkcijos rūšys	2019	2020	2021	2022
Paruošti arba konservuoti gaminiai iš žuvų; ikrai ir ikrų pakaitalai, pagaminti iš žuvų ikrelių	konf.	198 574	konf.	konf.
Produktai iš vėžiagyvių, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai	-	konf.	konf.	konf.
Šviežios, atšaldytos arba sušaldytos žuvis (išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą)	konf.	konf.	konf.	konf.
Žuvis, vytintos, sūdytos arba užpiltos sūrymu, rūkytos žuvis; žuvų miltai, rupiniai ir granulės, tinkami vartoti žmonių maistui	1 369 905	1 717 742	2 390 397	2 341 621

Žuvų filė ir kita žuvų mėsa, malta arba nemalta, šviežia, atšaldyta arba sušaldyta	konf.	konf.	konf.	konf.
--	-------	-------	-------	-------

12 lentelė. Pagaminta ir perdirbta žuvininkystės produkcija pagal paruošimo būdą – Eur. Duomenų šaltinis – VI Žemės Ūkio duomenų centras

Apibendrinant, galima daryti išvadą, kad nors Klaipėdoje žuvininkystė turi senas tradicijas, tačiau pastaruoju metu šio sektoriaus būklės negalima apibūdinti kaip geros. Dėl menkstančių žuvies išteklių yra ribojama verslinė žvejyba Kuršių mariose ir Baltijos jūroje, pagaunamos žuvies kiekis neauga, mažėja ir dirbančių žvejyboje darbuotojų skaičius, žvejo profesija nėra patraukli jaunimui dėl sezoniskumo ir nedidelių uždarbių. Žvejybos įmonėms trūksta inovatyvaus požiūrio, orientacijos į veiklos efektyvumą bei plėtrą. Akvakultūros sektorius Klaipėdos mieste nėra išvystytas. Kiek geresnė būklė yra žuvies perdirbimo sektoriuje, kur pastaraisiais metais buvo stebimas pagaminamos produkcijos, pajamų, darbuotojų augimas. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus faktus, ŽVVG teritorijos vizijoje yra orientuojamasi į darbo vietų kūrimą ir išlaikymą (patrauklus gyventi ir dirbti miestas), dirbti, tausų vartojimą, inovacijų diegimą, žuvininkystės tradicijų ir paveldo išsaugojimą bei puoselėjimą, rekreacijos ir turizmo vystymą, tvaraus maisto sistemų kūrimą

3. ŽVVG teritorijos SSGG		
3.1.	Stiprybės	Stiprybę pagrindžiančio rodiklio Nr.
3.1.1.	Klaipėda - trečias pagal dydį, ekonomiškai stiprus šalies miestas, esantis strategiškai geroje geografinėje padėtyje prie Baltijos jūros ir Kuršių marių, turintis gerai išplėtotą transporto bei logistikos infrastruktūrą ir uostą.	R-1, R-2, R-3, R-34, R-35, R-36, R-40
3.1.2.	Pastaraisiais metais Klaipėdos miesto gyventojų skaičius paaugo dėl teigiamų migracijos tendencijų, čia buvo didelė dalis (palyginti su kitomis savivaldybėmis) jauno amžiaus gyventojų, kas lemia gerą darbo jėgos potencialą.	R-24, R-26
3.1.3.	Klaipėdos miestas išsiskiria dideliais rekreaciniais išteklių, reikšmingais bioįvairovės išsaugojimui bei klimato kaitos švelninimui – parkais, miškais, saugomomis teritorijomis, šalia	R-4, R-5, R-6, R-7, R-10

	esančia Baltijos jūra, Kuršių mariomis, vidiniais vandens telkiniais (upėmis, tvenkiniais etc.)	
3.1.4.	Klaipėdos miestas gamtiškai yra labai palanki teritorija atsinaujinančių energijos šaltinių – saulės, vėjo, vandens panaudojimui.	R-8
3.1.5.	Klaipėdos miesto vidiniai vandens telkiniai – Danės, Smeltalės, Ringelio upės, Jono kalnelio vandens telkinys, Mumlaukio ežeras, Malūno tvenkinys ir pan. turi rekreacinės žvejybos potencialą, kuris gali dar padidėti Klaipėdos miesto savivaldybei išvalius Smeltalės bei Danės upę (tai numatyta savivaldybės strateginiuose planuose).	R-15, R-16, R-17, R-19
3.1.6.	Klaipėdos mieste dėl turimų rekreacinių išteklių yra perspektyvu vystyti sportinį ir pažintinį turizmą, vandens sporto šakas.	R-5, R-7, R-15
3.1.7.	Klaipėdos mieste skiriamas dėmesys jūrinės kultūros ir paveldo puoselėjimui (tarp jų ir žvejybos paveldas) – organizuojami įvairūs renginiai, veikia muziejų ekspozicijos, kaupiama etnografinė medžiaga.	R-20, R-21, R-22, R-23
3.1.8.	Klaipėdos miesto žuvies perdirbimo sektoriaus ekonominė būklė pastaraisiais metais gerėjo, augo darbuotojų skaičius, pajamos, perdirbamos produkcijos kiekiai.	R-46, R-47, R-48
3.2.	Silpnybės	Silpnybę pagrindžiančio rodiklio Nr.
3.2.1.	Baltijos jūros priekrantės vandenų ir miesto vidinių vandens telkinių ekologinė būklė nėra laikoma gera dėl eutrofikacijos, užžėlimo makrofitais, taršos cheminėmis medžiagomis, jau įsitvirtinusių nevietinių rūšių poveikio vietinėms bendrijoms.	R-14, R-17, R-18
3.2.2.	Aštrėjančios demografinės problemos - neigiama natūrali gyventojų kaita, visuomenės senėjimas, darbingo amžiaus gyventojų dalies mažėjimas, „švytuoklinė migracija“, darbo jėgos nutekėjimas.	R-25, R-27, R-28, R-29, R-30
3.2.3.	Žemesnis nei kituose didmiesčiuose gyventojų užimtumas, didesnis skaičius ekonomiškai neaktyvių asmenų, didesnis	R-31, R-32, R-33, R-38, R-39

	vyresnių nei 50 m. amžiaus bedarbių skaičius, daugiau asmenų, patiriančių skurdo riziką. Žemesnis nei Vilniuje ir Kaune darbo užmokestis. Mažesnis gyventojų verslumas.	
3.2.4.	Prasta žvejybos įmonių finansinė padėtis, nepakankamas Baltijos jūros žvejybos laivyno efektyvumas. Nepakankamas žuvininkystės įmonių inovacinis potencialas. Neišplėtoti akvakultūros verslai.	R-37, R-42, R-43, R-45
3.2.5.	Klaipėdos mieste nėra pilnai išvystyta žvejybos ir rekreacijos verslams reikalinga infrastruktūra – uostelių mažiems laivams švartuoti trūkumas, žuvų iškrovimo vietų trūkumas, šaldytuvų, ledo generatorių ir žuvies perdirbimo pajėgumų trūkumas. Nepakankama pirminio pardavimo tiesioginiam vartojimui infrastruktūra.	R-23
3.2.6.	Klaipėdos mieste, palyginti su kitomis Lietuvos savivaldybėmis, nepakankamai panaudojamas atsinaujinančių energijos išteklių potencialas.	R-9
3.2.7.	Klaipėdos mieste žuvininkystėje užsiima vis mažiau žmonių, jauni žmonės mažai domisi šia profesija, nėra pakankamų išteklių marinistiniam (tame tarpe žvejybos) paveldui ir tradicijoms išsaugoti.	R-37, R-41, R-44
3.2.8.	Mažėjantys žuvies ištekliai dėl klimato kaitos poveikio, invazinių rūšių poveikio, aplinkos užterštumo, intensyvios verslinės žvejybos, nelegalios žvejybos. To įtakoti verslinės žvejybos ribojimai.	R-11, R-12, R-13
3.3.	Galimybės	
3.3.1.	Galimybės pasinaudoti ES parama žuvininkystės sektoriaus plėtrai	
3.3.2.	„Žaliojo kurso“ politikos įsigalėjimas, didelis dėmesys tausiam išteklių naudojimui, aplinkos taršos prevencijai, klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui	
3.3.3.	Vietoje sugaunamos/užauginamos žuvininkystės produkcijos paklausos augimas	
3.4.4.	Naujų technologijų, leidžiančių efektyvinti veiklas, plitimas	
3.4.5.	Tarpsektorinis bendradarbiavimas ir socialinė įtrauktis	

3.4.	Grėsmės
3.4.1.	Visuomenės senėjimo tendencijos, darbo jėgos nutekėjimas
3.4.2.	Ekonomikos recesija, energetinio sektoriaus nestabilumas
3.4.3.	Aplinkos tarša ir su tuo susijęs biologinės įvairovės mažėjimas, tam tarpe žuvų išteklių mažėjimas
3.4.4.	Klimato kaita ir jos sąlygoti ekosistemų pokyčiai

4. ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas prioritetine tvarka			
Eil. Nr.	ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas (prioritetine tvarka)	Poreikį pagrindžiantys ŽVVG teritorijos SSGG teiginiai (Nr.)	Poreikio tenkinimas / netenkinimas iš VPS lėšų
4.1.	Nedidelės apimties viešosios infrastruktūros, reikalingos verslinei ir/ar rekreacinei žvejybai bei turizmui vystyti plėtra.	3.1.3., 3.1.5., 3.1.6., 3.2.5.	taip
4.2.	Žvejybos verslo diversifikavimas, veiklų, papildančių žuvininkystę (pavyzdžiui, turizmo), skatinimas.	3.2.2., 3.2.3, 3.2.4., 3.2.7., 3.2.8.	taip
4.3.	Darbo vietų išsaugojimas bei kūrimas žuvininkystės (tame tarpe akvakultūros) versle remiant pažangiomis technologijomis grįstus, inovatyvius verslo plėtros projektus.	3.1.1., 3.1.2., 3.2.2., 3.2.3, 3.2.4., 3.2.7., 3.2.8.	taip
4.4.	Marinistinio paveldo ir tradicijų puoselėjimas.	3.1.6., 3.1.7., 3.2.7.	taip
4.5.	Tvaraus maisto sistemų plėtojimas, investavimas į trumpąsias maisto tiekimo grandines.	3.1.8., 3.2.3., 3.2.4.	taip
4.6.	Klimato kaitos poveikio ekosistemoms švelninimas, taršos jūrų aplinkoje prevencija, diegiant atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, įvairias inovacijas.	3.1.4., 3.2.1., 3.2.6, 3.2.8	taip
4.7.	Socialinės įtraukties didinimas, sudarant galimybes socialines rizikas patiriantiems žmonėms (asmenims su negalia, mažiau	3.2.1., 3.2.3., 3.2.5., 3.2.7.	taip

	galimybių turinčiam jaunimui ir kt.) pasinaudoti sukurta žvejybos, laivybos, turizmo infrastruktūra ir/ar paslaugomis.		
4.8.	Žuvininkystės bendruomenės kompetencijų stiprinimas suteikiant žinių apie šiuolaikinės mėlynosios ekonomikos galimybes, darnų vystymąsi, bendradarbiavimą	3.2.7., 3.2.8., 3.2.4., 3.2.5.	taip

II DALIS. KOKIE MŪŠŲ PRIORITETAI IR TIKSLAI?

5. VPS prioritetai, priemonės ir veiklos sritys			
5.1.	VPS prioritetai, priemonės ir jų veiklos sritys (jei veiklos sritys numatytos):	Sąsaja su ŽVVG teritorijos poreikiais	
5.1.1.	I prioritetas: Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose		
		Kodai	
5.1.1.1.	Priemonė: Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus.	BIVP-1	4.1., 4.7.
5.1.1.2.	Priemonė: Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą	BIVP-2	4.5., 4.8.
5.1.1.3.	Priemonė: Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios	BIVP-3	4.2., 4.3., 4.8.

	bioekonomikos iniciatyvų skatinimui		
5.1.2.	II prioritetas: Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie kintančios aplinkos		
		Kodai	
5.1.2.1.	Priemonė: Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje	BIVP-4	4.6., 4.8.
5.1.3.	III prioritetas: Klaipėdos marinistinio paveldo išsaugojimas ir bendruomeniškumo stiprinimas		
		Kodai	
5.1.3.1.	Priemonė: Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą	BIVP-5	4.4., 4.7., 4.8.

6. VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su prioritetais bei tikslinėmis sritimis, EJŖŽAF konkrečiais tikslais ir uždaviniais				
6.1. EJŖŽAF dalis: VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su EJŖŽAF strateginiais, konkrečiais ir specifiniais tikslais				
	EJŖŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:			
	7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.
I VPS prioritetas: Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose				
VPS priemonė: Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus	X			
VPS priemonė: Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą		X		
VPS priemonė: Priemonė: Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant	X			

inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui				
II VPS prioritetas: Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie kintančios aplinkos				
VPS priemonė: Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje			X	
III VPS prioritetas. Klaipėdos marinistinio paveldo išsaugojimas ir bendruomeniškumo stiprinimas				
VPS priemonė: Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą				X

7. VPS sąsaja su ŽVVG teritorijos strateginiais dokumentais ir ESBJRS				
Strateginio dokumento pavadinimas		VPS sąsajos pagrindimas		
7.1.	ŽVVG teritorijos savivaldybės (-ių) plėtros strateginis (-iai) planas (-ai)	VPS prisideda prie Klaipėdos miesto savivaldybės 2021-2030 metų strateginio plėtros plano 3 prioritetų, 5 tikslų, 9 uždavinių įgyvendinimo:		
		Klaipėdos miesto savivaldybės 2021-2030 metų strateginio plėtros planas	Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija 2023 – 2029 m.	
		1 prioritetas. Pažangi, konkurencinga ir subalansuota miesto ekonominė plėtra. 1. 1 tikslas. Kurti investicijas skatinančią aplinką. <i>1.2.1 uždavinys. Paskatinti gyventojų verslumą ir ekonominį mobilumą.</i> 1.2 tikslas. Didinti miesto turistinį patrauklumą. <i>1.2.1 uždavinys. Padidinti turizmo objektų patrauklumą.</i> <i>1.2.2 uždavinys. Išplėtoti turizmo ir rekreacijos paslaugas.</i>	<i>VPS priemonės:</i> <i>Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus (BIVP-1)</i> <i>Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą (BIVP-2)</i> <i>Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui (BIVP-3)</i>	

		<p>1.2.3 uždavinys. Užtikrinti miesto pasiekiamumą.</p>	
		<p>2 prioritetas. Socialinės įtraukties didinimas, įgalinant bendruomeniškumą ir stiprinant vietos savivaldą. 2.1 tikslas. Stiprinti Klaipėdos kultūros ir kūrybos sektoriaus ekosistemos tvarumą. 2.1.3 uždavinys. Sustiprinti jūrinę kultūrą, skatinant kūrybiškumą ir plėtojant kultūrinę partnerystę. 2.4 tikslas. Didinti socialinę įtrauktį ir skatinti socialinę atsakomybę. 2.4.3 uždavinys. Taikant prevencines priemones, paskatinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų ir bendruomenių socialinę integraciją.</p>	<p>VPS priemonė: Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą (BIVP-5)</p>
		<p>3 prioritetas. Tvarus ir darnus miesto urbanistinis vystymasis. 3.3 tikslas. Skatinti žaliąją miesto plėtrą 3.3.1 uždavinys. Užtikrinti tvarų kraštovaizdžio vystymą (-si), išsaugant ekosistemas ir prisitaikant prie klimato kaitos. 3.3.2 uždavinys. Skatinti energijos taupymą, atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių naudojimą. 3.3.4 uždavinys. Įdiegti žiedinės ekonomikos procesus.</p>	<p>VPS priemonė: Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje (BIVP-4)</p>
7.2.	ŽVVG teritorijoje patvirtintas regiono plėtros planas	VPS prisideda prie 2022-2030 metų Klaipėdos regiono plėtros plano 1 tikslo, 2 uždavinių įgyvendinimo:	

		<p>2022-2030 metų Klaipėdos regiono plėtros planas</p>	<p>Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija 2023 – 2029 m.</p>
		<p>1 tikslas: Didinti regiono ekonominį ir turistinį patrauklumą. <i>1.1 uždavinys: Paskatinti aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos šakų pritraukimą į regioną.</i> <i>1.2 uždavinys: Paskatinti pridėtinę vertę kuriančių paslaugų plėtrą turizmo sektoriuje.</i></p>	<p><i>VPS priemonės:</i> <i>Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus (BIVP-1)</i> <i>Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą (BIVP-2)</i> <i>Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui (BIVP-3)</i> <i>Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą (BIVP-5)</i></p>
		<p>3 tikslas. Skatinti prisitaikymą prie klimato kaitos ir poveikio jai mažinimą <i>3.1 uždavinys. Paskatinti oro ir grunto taršos mažinimo, prevencijos ir stebėsenos priemonių įgyvendinimą</i></p>	<p><i>VPS priemonė:</i> <i>Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje (BIVP-4)</i></p>
7.3.	ESBJRS	<p>VPS priemonės prisidės prie BJRS* tikslo „Padidinti gyventojų gerovę“ įgyvendinimo, ypač siekiant Baltijos jūros regiono didesnio konkurencingumo pasaulyje. Įgyvendinant VPS priemones bus prisidedama prie politikos sričių veiksmų įgyvendinimo, kartu prisidedant prie Žaliosios transformacijos ir lyčių lygybės:</p>	

		<p>ES Baltijos jūros regiono strategija 2019-2024 m.</p>	<p>Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija 2023 – 2029 m.</p>
		<p>Politikos sritis BIOEKONOMIKA. 1 veiksmas: bioekonomikos vaidmens ir svarbos, siekiant didesnio tvarumo, našumo ir prisitaikymo prie klimato kaitos, taip pat atsparumo, įskaitant ekosistemų atsparumą klimato kaitai, stiprinimas. 3 veiksmas: daugkartinio išteklių naudojimo, taikant kompleksinį ir tarpsektorinį požiūrį į potencialą skatinimas ir tvarios žiedinės bioekonomikos plėtros spartinimas.</p>	<p><i>VPS priemonės:</i> <i>Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą (BIVP-2)</i> <i>Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui (BIVP-3)</i></p>
		<p>Politikos sritis LAIVYBA. 1 veiksmas: Paramos priemonės, įskaitant skaitmeninimą, siekiant sumažinti laivybos sektoriuje išmetamų teršalų kiekį.</p>	
		<p>Politikos sritis TURIZMAS. 2 veiksmas: investicijos į žmones, įgūdžius ir technologijas turizmo pramonėje. 3 veiksmas: kultūros paveldo ir gamtos išteklių apsauga ir tvarus naudojimas turistinėse vietovėse.</p>	<p><i>VPS priemonė:</i> <i>Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus (BIVP-1)</i></p>
		<p>Politikos sritis KULTŪRA. 1 veiksmas: Baltijos jūros regiono kultūros ir kūrybos pramonės skatinimas, skatinti kūrybinį verslumą. 2 veiksmas: Baltijos jūros regiono kultūros ir Europos vertybių propagavimas, kultūros panaudojimas darniam vystymuisi.</p>	<p><i>VPS priemonė:</i> <i>Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą (BIVP-5)</i></p>

		<p>3 veiksmas: JJR kultūros paveldo išsaugojimas, regioninio identiteto stiprinimas.</p>	
		<p>Politikos sritis SVEIKATA. 2 veiksmas: sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką požiūrio skatinimas, daugiausia dėmesio skiriant aplinkos veiksnių, ypač klimato kaitos, poveikiui žmonių sveikatai.</p>	<p><i>VPS priemonė:</i> <i>Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje (BIVP-4)</i></p>
7.4.	Kaimo vietovių vietos plėtros strategija (-os) (taikoma, kai tokia (-ios) vietos plėtros strategija (-os) yra patvirtinta (-os) ŽVVG teritorijoje)	NKŽVVG teritorijoje patvirtintos (-ų) kaimo vietovių vietos plėtros strategijos (-ų) nėra.	
7.5.	Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategija iki 2030 metų ¹⁶	<p>Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategija iki 2030 metų</p>	<p>Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija 2023 – 2029 m.</p>
		<p>4 tikslas. Tvariai naudoti jūrą. 4.1. uždavinys. Vystyti jūrinio sektoriaus įmonių tarpsektorinį bendradarbiavimą. 4.4 uždavinys. Plėtoti jūrinių mokslų MTEP veiklą ir jai reikalingą infrastruktūrą. 4.5 uždavinys. Plėtoti jūrinį turizmą, apimančią sveikatingumo ir aktyvaus turizmo elementus.</p>	<p><i>VPS priemonės:</i> <i>Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus (BIVP-1)</i> <i>Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą (BIVP-5)</i></p>
		<p>5 tikslas. Kurti biotechnologijas ir švaresnius technologijas.</p>	<p><i>VPS priemonės:</i></p>

¹⁶ https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2020/03/proverzis-veiksmu-planas_lt_2018.pdf

		<p>5.1 uždavinys. Plėtoti bioekonomikos įmonių tarpsektorinį bendradarbiavimą ir integraciją į tarptautines rinkas.</p> <p>5.3 uždavinys. Skatinti naujų bioproduktų kūrimą ir bioekonomikos startuolių atsiradimą.</p> <p>5.4 uždavinys. Išnaudoti Klaipėdos regiono energinį potencialą.</p>	<p><i>Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą (BIVP-2)</i></p> <p><i>Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui (BIVP-3)</i></p> <p><i>Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje (BIVP-4)</i></p>
--	--	--	---

III DALIS. KAIP PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS?	
8. LEADER metodo principų bei horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas	
LEADER metodo principai	
8.1.	Teritorinis principas:
8.1.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija 2023 – 2029 m. parengta laikantis teritorinio principo. NKŽVVG teritorija yra vienalytė, socialiai nesusiskaldžiusi, siejama bendrų tradicijų, vietos ypatumų, bendrų poreikių ir lūkesčių. Teritorinis principas apima užimtumą, gyvenimo kokybę, aplinkos apsaugą, viešąsias paslaugas, lyderystės ir vadovavimo gebėjimus bei daugelį kitų žuvininkystės bendruomenę siejančių veiksnių. NKŽVVG, vadovaudamasi teritoriniu principu, VPS rengimo procese stengėsi aprėpti visų NKŽVVG teritorijoje esančių gyventojų grupių interesus ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu, kad būtų numatytos priemonės NKŽVVG teritorijoje esančių poreikių tenkinimui. Siekiant išsiaiškinti konkrečių vietovių problemas, surinkti pasiūlymus, sužinoti esamos situacijos vertinimą, apie VPS rengimą informuoti NKŽVVG teritorijos gyventojai, kuriems sudarytos galimybės pateikti pasiūlymus ir situacijos vertinimą. Siekiant identifikuoti ilgalaikiai vietos plėtrai svarbiausias problemas ir vietos išteklių racionalų panaudojimą, gyventojai, bendruomenės, verslo ir vietos valdžios atstovai buvo skatinami aktyviai dalyvauti naujojo laikotarpio VPS rengime. Taip buvo siekiama sutelkti vietos bendruomenę, verslo ir valdžios atstovus bendriems VPS įgyvendinimo</p>

	<p>tiksams 2023-2029 m. Pradėjus rengti VPS, naudojant viešinimo priemones (NKŽVVG ir Klaipėdos m. savivaldybės interneto tinklalapius, Facebook paskyrą), pristatyta NKŽVVG veikla, VPS rengimo eiga, NKŽVVG teritorijos gyventojai apklausos būdu kviešti nurodyti teritorijos problemas ir galimus jų sprendimo būdus konkrečiose teritorijose ar identifikuotose probleminėse srityse. Bendraujant su suinteresuotomis pusėmis nustatyti socialiniai ryšiai, NKŽVVG teritorijos išskirtinumas ir turimų savybių įtaka vietos žuvininkystės bendruomenės požiūriui į ilgalaikę NKŽVVG teritorijos verslo ir paslaugų augimą. Siekiant nustatyti NKŽVVG teritorijos gyventojų poreikius, buvo atlikta gyventojų apklausa – naudojant anketavimo metodą. Apklausa buvo vykdoma NKŽVVG teritorijoje – Klaipėdos m savivaldybės teritorijoje. Gauta informacija buvo susisteminta, apibendrinta ir panaudota rengiant VPS. Buvo parengta vieninga, NKŽVVG teritoriją reprezentuojanti, teritorijos ir gyventojų poreikių analizė, bei atlikta SSGG analizė.</p>
8.1.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS: Įgyvendinant NKŽVVG teritorijos VPS, bus laikomasi teritorinio principo, kuriuo bus siekiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užtikrinti racionalų vietos išteklių panaudojimą, vietos interesų grupių sinergiją ir veikimą kartu užtikrinant NKŽVVG keliamų tikslų įgyvendinimą: skatinti įvairias bendradarbiavimo formas tarp įvairių vietos sektorių: verslo, valdžios ir pilietinės visuomenės. VPS įgyvendinimas sudarys galimybę inovatyviais būdais ir metodais spręsti esančias problemas, pasitelkti Klaipėdos universiteto mokslinį potencialą ir žinias, suvienyti bendrai veiklai žmogiškuosius, kultūrinius, gamtinius ir infrastruktūrinius išteklius. • Racionalus ir tvarus išteklių naudojimas viena iš pagrindinių sąlygų tvarios mėlynosios ekonomikos pakrantės rajone principų diegimui. Diegiant šiuos principus vietiniai žmogiškieji ir gamtos ištekliai bus naudojami optimaliai, tvariai ir efektyviai. Vietos išteklių tvarus, efektyvus išnaudojimas ir maisto grandinių mažinimas sudarys galimybes įgyti konkurencinį pranašumą ir kurti didesnę pridėtinę vertę. Kuriamą didesnę pridėtinę vertę prisidės prie teritorijos patrauklumo didinimo, žuvininkystės tradicijų puoselėjimo, kultūros paveldo išsaugojimo ir pritaikymo visuomenės poreikiams. • Siekiant didinti NKŽVVG teritorijoje kuriamą pridėtinę vertę, numatoma gerinti sąlygas verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui, vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą, didinti žuvininkystės produkcijos vertę, investuojant į tvaraus maisto sistemų kūrimą, tiekimo grandinių trumpinimą, kurti ir plėsti žuvininkystės verslus bei juos diversifikuoti, diegti priemones prisidedančias prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo. • NKŽVVG teritorijos bendruomenių poreikių tenkinimas ir esamų galimybių ir potencialo efektyvus išnaudojimas – pagrindinis vietos projektų tinkamumo įgyvendinti rodiklis. Siekiant užtikrinti šio principo laikymąsi, bus siekiama, kad vietos projektai apimtų visą teritoriją ir atlieptų keliamus tikslus, informacija apie poreikius įgyvendinti priemones būtų nuolat atnaujinama ir parama būtų skiriama kuo tolygiau.
8.2.	<p>„Iš apačios į viršų“ principas:</p>
8.2.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS: Vienas pagrindinių principų, kuriuo vadovavosi Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“, rengdama VPS, yra principas „iš apačios į viršų“. Nuo pat VPS rengimo pradžios NKŽVVG teritorijos visuomenė buvo informuojami apie galimybes gauti ES paramą žuvininkystės sektoriuje ir rengiamą VPS.</p>

	<p>Iš „apačios į viršų“ principo buvo laikomasi visais VPS rengimo etapais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atliekant NKŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės ir aplinkos situacijos analizę ir SSGG, • nustatant NKŽVVG gyventojų, jų bendruomenių ir asociacijų (toliau – gyventojų) poreikius, • nustatant VPS prioritetus, • parenkant VPS priemones, • planuojant VPS įgyvendinimo etapus. <p>Klaipėdos m. teritorijos gyventojai per socialinio tinklo Facebook paskyrą „Naujoji Klaipėdos Žuvininkystės Vietos Veiklos Grupė“ (https://www.facebook.com/profile.php?id=100094654654382), NKŽVVG interneto tinklalapį (http://www.klaipedosgrupe.lt), Klaipėdos miesto savivaldybės interneto tinklalapį (www.klaipeda.lt) bei Klaipėdos miesto savivaldybės Facebook paskyrą (https://www.facebook.com/klaipedos.savivaldybe) buvo kviečiami aktyviai dalyvauti rengiant Klaipėdos miesto žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategiją 2023 – 2029 m. Suinteresuota visuomenė dalyvauti VPS rengime buvo kviečiama pasitelkiant įvairias priemones – kviečiant pildyti apklausos anketą, bendraujant tiesiogiai su NKŽVVG nariais ir kitais verslo atstovais, jaunais žmonėmis ir neįgaliaisiais, norinčiais stiprinti socialinę įtrauktį. Parengta VPS derinta su visuomene paskelbiant NKŽVVG interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt/, nustačius 20 d. d. terminą pastaboms ir pasiūlymams pateikti.</p> <p>VPS priemonėmis bus siekiama ekonominio augimo ir socialinių pokyčių. Galimos įgyvendinti priemonės sudarys sąlygas vietos gyventojams, verslo, NVO ir valdžios atstovams spręsti konkrečiam sektoriui aktualias problemas. Siekiant kuo tiksliau išsiaiškinti vietos bendruomenių, valdžios, NVO poreikius NKŽVVG rengė gyvus susitikimus su Asociacijos nariais (2023-07-14), su visuomene (2023-07-28). Susitikimuose buvo pristatomos prioritetingos VPS kryptys, galimos finansuoti priemonės, jų finansavimo intensyvumas, buvo prašoma teikti pasiūlymus dėl galimų bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų. Atsižvelgiant į galimų projektų vykdytojų pasiūlymus ir galimybes įgyvendinti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektus, suformuotos VPS priemonės ir suplanuoti VPS įgyvendinimui reikalingi finansiniai ištekliai.</p>
8.2.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS:</p> <p>Principo „iš apačios į viršų“ laikomasi visuose NKŽVVG VPS įgyvendinimo etapuose: rengiant kvietimų teikti VP dokumentaciją, kviečiant teikti VP paraiškas, tvirtinant VP, pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus ir vykdant stebėseną, bei vykdant ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apie rengiamus kvietimus teikti VP dokumentaciją, bus skelbiama ŽVVG interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt/, socialinio tinklo Facebook paskyroje, reikiama informacija platinama el. paštu NKŽVVG nariams, NVO ir įvairių organizacijų atstovams; ŽVVG valdybai patvirtinus kvietimų dokumentaciją, ji bus paskelbta viešai; • Kvietimai teikti VP paraiškas bus skelbiami NKŽVVG ir NMA interneto svetainėje, NKŽVVG socialinio tinklo Facebook paskyroje, informacija siunčiama turimais elektroninio pašto adresais ŽVVG nariams, NVO, valdžios atstovams, teikiant informaciją įvairių renginių metu. Informacija apie galimybes teikti VP paraiškas bus prašoma dalintis ir socialinių partnerių – Klaipėdos miesto

	<p>savivaldybės ir Klaipėdos universiteto. NKŽVVG administracija teiks konsultacijas paraiškų rengimo klausimais, atsižvelgiant į reikalavimus VP atrankai ir įgyvendinimui;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŽVVG valdybos sudėtis atitinka principo „iš apačios į viršų“ reikalavimus ir ji užtikrins VP principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą tvirtinant finansuotinus VP. Informacija apie ŽVVG valdybos posėdžiuose patvirtintus finansuotinus VP, bus skelbiama interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt • Kasmetiniai VPS įgyvendinimo rezultatai ir tarpinių ataskaita bus skelbiami interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt/, organizuojamų renginių ŽVVG teritorijoje metu. Projektų vykdytojai bus įpareigoti viešinti projektų įgyvendinimo rezultatus ir nurodyti atitikimą konkrečioms VPS priemonėms; • Bus vykdoma VPS įgyvendinimo stebėseną: renkama ir sisteminama informacija, rengiama tarpinė įgyvendinimo ataskaita. ŽVVG teritorijos gyventojams kasmet interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt/, bus pristatomi ŽVVG administracijos surinkti privalomi VPS įgyvendinimo stebėsenos duomenys ir rodikliai, pasiekti rezultatai bus aptariami NKŽVVG valdybos posėdžiuose; • Vykdamas VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas, kiekvienais metais su bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios atstovais bus aptariamas VPS numatytas ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmų planas, diskutuojama dėl numatytų aktyvinimo veiksmų turinio. ŽVVG teritorijos gyventojai skatinami įsitraukti į aktyvinimo veiklų organizavimą ir įgyvendinimą, teikti siūlymus dėl numatomų aktyvinimo renginių, dėl gyventojų kompetencijų ugdymo tematikų, vietos, laiko, tikslinių grupių.
8.3.	Partnerystės principas:
8.3.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ – tris sektorius (pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios) apimanti, subalansuota organizacija, užtikrinanti lygiavertę partnerystę tarp pilietinės visuomenės verslo ir vietos valdžios. NKŽVVG veikloje dalyvauja atstovai iš įvairių sektorių. NKŽVVG – atvira organizacija naujiems nariams, užtikrina lanksčią ir nediskriminuojančią naujų narių priėmimo tvarką. NKŽVVG nariai atstovauja NKŽVVG teritorijoje veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims: verslo subjektams (įskaitant fizinius asmenis), NVO ir vietos valdžiai.</p> <p>Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ valdyba sudaryta iš 11 narių (valdybos nariai renkami NKŽVVG įstatuose nustatyta tvarka). NKŽVVG nariai renkami visuotiniame susirinkime, nepažeidžiant partnerystės principo t. y. skirtingų sektorių atstovai sudaro tokias proporcijas: pilietinę visuomenę atstovauja 5 (46 proc.) valdybos nariai, verslo sektorių atstovauja 4 valdybos nariai (36 proc.) ir 2 valdybos nariai (18 proc.) atstovauja vietos valdžią.</p> <p>Rengdama VPS, NKŽVVG organizavo susitikimus su valdybos nariais, kurių metu buvo priimami sprendimai dėl VPS atitikimo ES EJRF tikslams, priemonių ir rezultatų, poveikio rodiklių ir jų reikšmių, finansinio plano, planuojamų VPS įgyvendinimo etapų ir kt. VPS projektas pristatytas visuotiniame narių susirinkime. Aktualią informaciją pateikiama interneto svetainėje http://www.klaipedosgrupe.lt.</p>
8.3.2.	principo laikymasis įgyvendinant VPS:

	<p>Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“, įgyvendinant VPS, laikysis partnerystei keliamų reikalavimų. Partneriai – NVO, pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios atstovai, siekdami VPS suformuotos NKŽVVG teritorijos vizijos ir VPS prioritetų įgyvendinimo, vadovausis nešališkumo, skaidrumo, atvirumo, viešų ir privačių interesų derinimo principais. Partneriai atstovaus vietos plėtros partnerius, rengiant ir tvirtinant VP finansavimo sąlygų aprašus, rengiant ir tvirtinant kvietimus teikti VP paraiškas, įgyvendinant partnerių aktyvinimo veiksmus, priimant sprendimus dėl VP finansavimo, stebint ir vertinant VPS įgyvendinimo eigą bei rezultatus. Su VPS įgyvendinimo tvarka, sprendimų dėl VP finansavimo priėmimo eiga ir rezultatais, VPS įgyvendinimo rezultatais suinteresuotos šalys bus supažindinamos skelbiant informaciją http://www.klaipedosgrupe.lt/, socialinių partnerių interneto svetainėse. Papildomai bus organizuojami tiksliniai susitikimai su suinteresuotais asmenimis, siekiant surinkti informaciją apie įgyvendinamų VPS priemonių efektyvumą, poreikius įgyvendinti naujus projektus, visuomenės pasitenkinimą įgyvendinant VPS.</p>
8.4.	Vietos finansavimo ir valdymo principas:
8.4.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS: VPS rengimo metu NKŽVVG partneriai (pilietinės visuomenės, verslo ir valdžios atstovai) buvo skatinami ieškoti naujų verslo galimybių, mąstyti apie vykdomų veiklų diversifikavimą, mėlynosios ekonomikos krypčių – akvakultūros bei mėlynųjų biotechnologijų vystymą, įgyvendinti inovatyvius ir kurti socialiai atsakingus projektus, vystyti viešąją infrastruktūrą, išsaugoti esamas ir kurti naujas darbo vietas. Rengiant VPS, buvo įvertinti ir kiti Klaipėdos miestui aktualūs strateginiai dokumentai.</p>
8.4.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS: Finansavimo galimybių paiešką ir kūrimą Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ vykdys kartu su VP pareiškėjais. NKŽVVG skatins VPS priemonių įgyvendinimo dalyvių bendradarbiavimą, siekiant sujungti jų turimus išteklius, dalintis žiniomis ir kompetencijomis, turimomis techninėmis galimybėmis. Bus siekiama aktyvaus verslo sektoriaus bendradarbiavimo su NVO ir aktyvaus valdžios sektoriaus įsitraukimo į NVO projektus, papildomai juos finansuojant ir suteikiant pagalbą administruojant projektus. Suinteresuotų grupių bendradarbiavimas sudarys galimybes ir prielaidas NKŽVVG teritorijos vietos ekonomikos gyvybingumui, inovatyvių technologijų ir būdų kylančių problemų sprendimų paieškai, sujungiant žmogiškuosius, kultūrinius, gamtinius, infrastruktūrinius išteklius turimas žinias, patirtį ir gebėjimus. Numatoma organizuoti mokymus/konsultacijas kompetencijų ugdymui. Siekiant kuo labiau įgyvendinti VPS užsibrėžtus tikslus, į įgyvendinimo procesą bus įtraukiami vietos gyventojai ir bendruomenės organizuojant aktyvinimo veiklas: diskusijas, seminarus, viešus rezultatų pristatymus.</p>
Horizontalieji principai ir prioritetai:	
8.5.	Jaunimas:
8.5.1.	ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:

	<p>Jauni žmonės buvo įtraukti į NKŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės ir aplinkos situacijos analizę bei SSGG. Jauni žmonės atsiliepė į kvietimus teikti pasiūlymus dėl ŽVVG teritorijos situacijos analizės, identifikuoti poreikius ir priemones jiems įgyvendinti ir kt.</p> <p>NKŽVVG, siekdama įvertinti jaunimo situaciją NKŽVVG teritorijoje, išsiaiškinti jaunų žmonių nuomones apie gyvenamosios vietovės esamą situaciją ir svarbiausias problemas, apklausos anketoje išskyrė 18-29 metų ir 30-40 metų žmonių grupes. Apklausa buvo pasirinkta jaunimui patraukli forma – elektroninis klausimynas. Klausimynas buvo parengtas ir patalpintas https://manoapklausa.lt/apklausa/1519284334/ svetainėje, sudarant galimybę jį užpildyti realiu laiku. Taip buvo užtikrintas klausimyno prieinamumas visiems jauniems NKŽVVG teritorijos gyventojams.</p>
8.5.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Į NKŽVVG kolegialaus valdymo organo darbą – valdybą įtraukti 5 asmenys iki 40 metų. Tokiu būdu sudaroma galimybė atstovauti jaunimą, priimant sprendimus ir įgyvendinant veiklas, priskirtas NKŽVVG valdymo organo funkcijoms. Per visą VPS įgyvendinimo laikotarpį bus laikomasi principo, jog dalis NKŽVVG valdybos narių būtų jauni asmenys; • Kviečiant teikti vietos projektų paraiškas, atrenkant jas - papildomai bus teikiama informacija, kokios yra galimybės rengti ir įgyvendinti vietos jaunimui skirtus, iš VPS lėšų finansuojamus projektus. Taip pat bus atkreipiamas potencialių pareiškėjų dėmesys, jog projektams, kurių naudos gavėjai yra jaunimas ir/ar jauni asmenys, bus skiriami papildomi naudos ir kokybės balai; • Pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną - numatoma VPS įgyvendinimo rezultatų analizę atlikti, išskiriant jaunimo horizontalaus principo įgyvendinimą. Bus vertinama, kiek bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų pateikė jauni žmonės, kiek jaunų žmonių įdarbinta, kokia dalis jaunimo naudojami pagerinta infrastruktūra, kiek jaunų žmonių įsitraukė į verslumo, bendradarbiavimo veiklas. Vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną ir pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, bus peržiūrėti pasiekti rezultatai ir atrenkami pavyzdiniai, jaunimui ir jauniems asmenims skirti projektai, kurie bus viešinami kaip gerosios praktikos pavyzdžiai; • Įgyvendinant NKŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas, potencialūs vietos projektų pareiškėjai, bus konsultuojami individualiai apie galimybes parengti jaunų asmenų (priklausančių 14-29 m. ar 30-40 m. amžiaus grupei) poreikius atitinkančius projektus. VP pareiškėjai bus raginami kartu, sutelktai gerinti jaunų asmenų įtraukimą į veiklų planavimą, skatinimą veikti ir kurti kartu.
8.6.	Kultūra:
8.6.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su prioriteto laikymusi rengiant VPS:</p> <p>Asociacijos „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ teritorijos – Klaipėdos miesto kultūrinis gyvenimas plačiai išvystytas. Klaipėdos miesto kultūros įstaigos yra orientuotos į marinistinę kultūrą ir tradicijų puoselėjimą, nekilnojamo turto paveldo, istorinių laivų, kitų muziejinių ir etnografinių vertybių šia tematika išsaugojimą bei eksponavimą, tačiau pilnavertei šios srities plėtrai vis dar trūksta išteklių. Rengiant VPS buvo konsultuojamasi su Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriumi, BĮ Mažosios Lietuvos istorijos muziejumi, BĮ Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centru, nevyriausybinėmis organizacijomis,</p>

	kurių veikla yra susijusi su marinistinio paveldo bei tradicijų išlaikymu. Kartu nuspręsta vieną iš VPS prioritetų paskirti marinistinio paveldo išsaugojimui bei plėtrai, įtraukiant kuo platesnius visuomenės sluoksnius.
8.6.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su prioriteto laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <p>Vykdamas Klaipėdos m. gyventojų aktyvinimo veiklas, kuriomis siekiama NKŽVVG teritorijos gyventojų ir jų bendruomenių kultūrinės tapatybės stiprinimo, jų kūrybingumo didinimo, bendruomeniškumo ir pilietiškumo ugdymo, bus siekiama, kad miesto šventėse, VPS priemonių įgyvendinimo pristatymo/aptarimo renginiuose dėmesys būtų skiriamas Klaipėdos m. savitumo puoselejimui, kviečiant pasirodyti vietos jaunimo kolektyvus, demonstruoti tradicinius žuvininkystės produkcijos gaminius, pristatyti istorinius laivus ir žuvininkystės technologijas. Kultūriniai išteklių bus pritaikomi turizmo poreikiams ir kitų vietos paslaugų teikimui. Šis prioritetas bus įgyvendinamas, finansuojant mažosios infrastruktūros, viešųjų erdvių pritaikymo žvejų bendruomenės ir turistų poreikiams, marinistinio paveldo išsaugojimo projektus. Bus skatinamos turiningos veiklos, stiprinančios bendruomenės gyvybingumą.</p>
8.7.	Darnus vystymasis (įskaitant aplinkosaugą ir klimato kaitos švelninimo veiksmus):
8.7.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:</p> <p>Rengiant VPS, parenkant jos prioritetus ir priemones, buvo siekiama, kad visi prioritetai ir priemonės turėtų galimybę didesne ar mažesne apimtimi teigiamai įtakoti NKŽVVG teritorijos darnų vystymąsi ir prisidėtų prie „žaliojo kurso“ nuostatų įgyvendinimo. Siekiama, kad visos VPS priemonės darytų teigiamą įtaką NKŽVVG teritorijos darniam vystymuisi ir darytų kuo mažesnę poveikį aplinkai.</p> <p>Asociacijos „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ parengta VPS norima realizuoti darnaus vystymo principus, siekiant ekonominio augimo, įtraukiant į projektus skirtingų sektorių atstovus. Klimato kaitos švelninimui VPS numatytas atskiras prioritetas, kurio įgyvendinimui suplanuota skirti 15,05 % visų VP vykdymui numatytų paramos lėšų.</p> <p>Tvaraus verslo vystymui visuose mėlyno augimo sektoriuose suplanuota skirti ne mažiau kaip 57,72% proc. visų VP įgyvendinti numatytų paramos lėšų. Siekiama, kad vykdomi projektai būtų skirti žuvininkystės sektoriaus ekonomikos gerinimui: kuriant darbo vietas, didinant konkurencingumą. Konkurencingumo stiprinimas lengviausiai būtų pasiektas, jei pavyktų prisitaikyti prie kintančių aplinkos sąlygų, padidinti akvakultūros ir/ar žvejybos produktų pridėtinę vertę, vykdyti tiesioginius pardavimus ir bendradarbiauti. Tai leistų efektyviai saugoti biologinę ir kraštovaizdžio įvairovę, gaminti ir realizuoti geros kokybės ir saugius žuvininkystės produktus ir taip prisidėti prie regiono gebėjimo konkuruoti ir panaudoti regiono turizmo potencialą. Tikimasi, kad visos numatytos VPS prioritetų įgyvendinimo priemonės turės tiesioginę teigiamą įtaką darniam vystymuisi.</p>
8.7.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvietimų teikti VP metu vietos projektų pareiškėjams numatoma kelti reikalavimą užtikrinti, kad VP neturės neigiamos įtakos NKŽVVG teritorijos darniam vystymuisi ir aplinkos būklei; • VP atrankos metu, kai bus reikalingos žinios darnaus vystymosi ir aplinkos apsaugos srityje, bus pasitelkiami Klaipėdos universiteto, NKŽVVG ir nepriklausomi ekspertai. VP atrankos metu bus vertinama, ar VP buvo būtinas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas. Jei toks vertinimas buvo būtinas, tai bus išsiaiškinta, ar jis buvo atliktas;

	<ul style="list-style-type: none"> • VP įgyvendinimo metu VP vykdytojams, susiduriantiems su aplinkosaugos reikalavimais, bus sudarytos galimybės gauti konsultacijas. Ypatingas dėmesys, teikiant konsultacijas, bus skiriamas VP vykdytojams, kurie veiklą vykdo aplinkosaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu svarbiose, jautrioje teritorijose. VP vykdytojai bus skatinami projektui įgyvendinti reikalingus išteklius įsigyti, taikant žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus; • VPS rezultatų sklaidos metu darnaus vystymosi principas bus integruotas į VPS įgyvendinimo stebėsenos sistemą. Bus siekiama atrinkti ir atskirai pristatyti geriausius VP, kurių rezultatai didžiausiu mastu prisideda prie darnaus vystymosi ir (arba) gerina aplinkos būklę; • NKŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo metu bus imamasi integruotų veiksmų, telkiančių NKŽVVG teritorijos gyventojus veikti kartu, siekiant NKŽVVG teritorijos darnaus vystymosi ir aplinkos būklės gerinimo.
8.8.	Moterų ir vyrų lygios galimybės ir nediskriminavimo skatinimas
8.8.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:</p> <p>NKŽVVG VPS rengimo procese užtikrino visų suinteresuotųjų dalyvių dalyvavimą. Nustatant gyventojų poreikius, apklausoje, susitikimuose su NKŽVVG teritorijos gyventojais dalyvauti buvo kviečiami abiejų lyčių atstovai. Gyventojai nebuvo diskriminuojami dėl tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos. Informacija apie gyventojų poreikių tyrimą (kvietimai dalyvauti, diskutuoti, nustatyti poreikius) buvo talpinama internetiniame puslapyje http://www.klaipedosgrupe.lt, Klaipėdos m. savivaldybės interneto svetainėje ir buvo prieinama visiems NKŽVVG teritorijos gyventojams. Išplatintame NKŽVVG teritorijos ir gyventojų poreikių tyrimo klausimyne buvo išskirtos vyrų ir moterų grupės. Į SSGG analizę ir nustatytus gyventojų poreikius įtraukti įvairių NKŽVVG teritorijos gyventojų grupių poreikiai.</p> <p>Moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo principų įgyvendinimą užtikrina NKŽVVG valdymo organo, priimančio sprendimus dėl vietos projektų finansavimo, sudėtis. Jame subalansuotas moterų ir vyrų, pilietinio, verslo ir valdžios sektorių, įvairaus amžiaus NKŽVVG teritorijos gyventojų atstovavimas.</p>
8.8.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuojant NKŽVVG narystę – NKŽVVG nariais gali tapti visi norintys fiziniai ar juridiniai asmenys, veikiantys NKŽVVG teritorijoje, nepriklausimai nuo lyties, tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos ir kt.; • Organizuojant NKŽVVG administracijos darbą – į VPS įgyvendinimo administravimo veiklas bus įtraukti tiek vyrai, tiek moterys. • Organizuojant NKŽVVG valdymo organo darbą – į ŽVVG valdybą atitinkamai moterų ir vyrų lygių galimybių principui įtrauktos moterys (45 proc.) ir vyrai (55 proc.). Tokiu būdu jiems sudarytos lygios galimybės atstovauti tiek moteris, tiek vyrus, priimant sprendimus ir įgyvendinant veiklas, priskirtas NKŽVVG valdymo organo funkcijoms. Į NKŽVVG kolegialaus valdymo organą išrinktas NKŽVVG teritorijoje veikiančios Klaipėdos jaunimo organizacijų asociacijos "Apskritasis Stalas" atstovas, atstovauti pilietinės visuomenės sektoriui;

	<ul style="list-style-type: none"> • Kviečiant teikti VP paraiškas - NKŽVVG administracija su visų kvietimų sąlygomis ir dokumentacija sudarys galimybes susipažinti tiek moterims, tiek vyrams, taip pat įvairios tautinės kilmės, skirtingos religijos ar įsitikinimų, turintiems negalią, skirtingo amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos asmenims. Tiek moterims, tiek vyrams, tiek taikant nediskriminavimo skatinimo principą, bus sudarytos vienodos galimybės kurti bei išsaugoti darbo vietas. Be to, vykdant NKŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas, potencialūs vietos projektų pareiškėjai bus individualiai konsultuojami moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo klausimais, esant poreikiui potencialiems pareiškėjams bus teikiama kita metodinė pagalba; • Tvirtinant VP – moterų ir vyrų dalyvavimas NKŽVVG valdymo organe, primant sprendimus dėl VP finansavimo, užtikrins moterų ir vyrų interesų atstovavimą. Taip pat NKŽVVG valdymo organui planuojama pateikti informaciją moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo tema, kad šis principas nebūtų pažeistas, tvirtinant VP. VP vykdytojai savo ruožtu VP paraiškoje turės išsipareigoti, kad įgyvendindami VP, nepažeis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo; • Pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną – numatoma VPS įgyvendinimo rezultatų analizę atlikti, išskiriant moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo horizontalaus principo įgyvendinimą. Bus vertinama kiek VP pateikė moterys ir vyrai, skirtingos tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos asmenys, atitinkamai kiek jų įdarbinta, kiek jų naudojami pagerinta infrastruktūra, kiek jų išitraukė į verslumo, bendradarbiavimo veiklas. NKŽVVG organizuojamuose renginiuose, vykdomose konsultacijose galės dalyvauti visi asmenys, nepriklausomai nuo lyties, tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos ir kt. VPS įgyvendinimo rezultatai bus pristatomi internetiniame puslapyje http://www.klaipedosgrupe.lt , viešinami leidiniuose ir/ar renginiuose.
--	--

9. VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas		
9.1. VPS priemonės, neturinčios veiklos sričių		
9.1.1.VPS prioritetas Nr. I. „Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose“		
9.1.1.1. VPS priemonė „Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus“ (kodas BIVP-1)		
9.1.1.2.	VPS priemonės tikslas: kurti bendrojo naudojimo infrastruktūrą, reikalingą žvejybos ir/ar turizmo veikloms plėtoti	
9.1.1.3.	Priemonės apibūdinimas	Parama bus skiriama žvejybos laivų aptarnavimui skirtos infrastruktūros vystymui, taip pat kitos infrastruktūros, skirtos žuvininkystės, rekreacijos, poilsio, pažintiniams, kultūriniais tikslams, kūrimui ir plėtrai, taip pat inovatyviems valdymo būdams sukurti. Bus remiama statinių statyba ir/arba

		atnaujinimas, infrastruktūros įrengimas, įrangos įsigijimas ir kitos pagrįstos bei tinkamos projekto įgyvendinimui reikalingos išlaidos
9.1.1.4.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.1.4.1.	<i>pelno</i>	☐
9.1.1.4.2.	<i>ne pelno</i>	☒
9.1.1.5.	Tinkami paramos gavėjai	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešoji ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešoji įstaiga, registruoti ir veikiantys Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.6.	Priemonės tikslinė grupė	Klaipėdos miesto teritorijoje žuvininkystės ir su ją susijusią veiklą įregistravę asmenys, Klaipėdos miesto gyventojai ir lankytojai
9.1.1.7.	Tinkamumo sąlygos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekto veiklos turi būti vykdomos Klaipėdos miesto teritorijoje; 2. Projektu turi būti sukurta bendro naudojimo infrastruktūra. 3. Pareiškėjo steigimo dokumentuose numatyti veiklos tikslai susiję su projekte numatyta vykdyti veikla (-omis) (vertinama pagal pareiškėjo steigimo dokumentų duomenis).
9.1.1.8.	Vietos projektų atrankos kriterijai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didesnis naudą gaunančių asmenų skaičius; 2. Įgyvendinus projektą, bus didinama socialinė įtrauktis.
9.1.1.9.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	iki 100 000,00 Eur
9.1.1.10.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 100 proc.

9.1.1.VPS prioritetas Nr. I. „Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose“

9.1.1.2. VPS priemonė „Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą“ (kodas BIVP-2)

9.1.1.2.1.	VPS priemonės tikslas: populiarinti žuvininkystės produkcijos vartojimą Klaipėdos mieste, sutrumpinant maisto produktų kelią iki vartotojo	
9.1.1.2.2.	Priemonės apibūdinimas	Parama bus skiriama investicijoms į perdirbimo infrastruktūrą; prekybos vietų įrengimą; vartotojų informuotumo didinimą; kulinarinio paveldo demonstravimą bei vietos žuvininkystės produkcijos

		mažmeninį pateikimą vartotojui; vietos gamintojų gebėjimų kurti didelės vertės produktus stiprinimą; mažos vertės, bet gausesnių žuvų rūšių naudojimą; bendradarbiavimą ir naujų rinkų kūrimą. Bus remiama statinių statyba ir/arba atnaujinimas, infrastruktūros įrengimas, įrangos įsigijimas ir kitos pagrįstos bei tinkamos projekto įgyvendinimui reikalingos išlaidos
9.1.1.2.3.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.1.2.4.	<i>pelno</i>	☒
9.1.1.2.5.	<i>ne pelno</i>	☐
9.1.1.2.6.	Tinkami paramos gavėjai	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančius veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.2.7.	Priemonės tikslinė grupė	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančius veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.2.8.	Tinkamumo sąlygos	1. Projekto veiklos turi būti vykdomos Klaipėdos miesto teritorijoje; 2. Projektu turi būti sukurta (-os) darbo vieta (-os).
9.1.1.2.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Pirmumas teikiamas vietos projektams, kurių veiklos prisideda prie turizmo ir gyventojų sveikatinimo; 2. Pirmumas teikiamas vietos projektams, kurių metu bus sukurta daugiau darbo vietų; 3. Pirmumas teikiamas vietos projektams, kurie numato perdirbti Baltijos jūroje ir Kuršių mariose sužvejotas žuvis ar Klaipėdos mieste užaugintą akvakultūros produkciją. 4. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, kurie vietos lygmeniu yra inovatyvūs.
9.1.1.2.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	iki 90 000,00 Eur
9.1.1.2.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 50 proc. (kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (po projekto yra išipareigojama gauti grynujų pajamų)); iki 75 proc. (kai vietos projektas yra skirtas žuvininkystės verslui plėtoti arba pradėti, jį teikia juridinis arba fizinis asmuo, ir pareiškėjas įrodo, kad vietos projektas yra inovatyvus vietos lygiu).

9.1.1.VPS prioritetas Nr. I. „Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose“

9.1.1.3. VPS priemonė „Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui.“ (kodas BIVP-3)		
9.1.1.3.1.	VPS priemonės tikslas: išsaugoti ir kurti naujas darbo vietas mėlynosios ekonomikos sektoriuose	
9.1.1.3.2.	Priemonės apibūdinimas	Parama bus skiriama investicijoms į tausią žvejybą bei tvarumo principais pagrįstą akvakultūros ir (ar) mėlynųjų biotechnologijų verslą; žvejybos veiklų diversifikavimą; inovacijų, naujų technologijų bei procesų diegimą žuvininkystės versle, siekiant sukurti naujus ir (arba) aukštesnės pridėtinės vertės, geresnės kokybės produktus ir juos realizuoti. Bus remiama statinių statyba ir/arba atnaujinimas, infrastruktūros įrengimas, įrangos įsigijimas ir kitos pagrįstos bei tinkamos projekto įgyvendinimui reikalingos išlaidos.
9.1.1.3.3.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.1.3.4.	<i>pelno</i>	☒
9.1.1.3.5.	<i>ne pelno</i>	☐
9.1.1.3.6.	Tinkami paramos gavėjai	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančys veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.3.7.	Priemonės tikslinė grupė	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančys veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.3.8.	Tinkamumo sąlygos	1. Projekto veiklos turi būti vykdomos Klaipėdos miesto teritorijoje; 2. Projektu turi būti sukurta (-os) darbo vieta (-os).
9.1.1.3.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Pirmumas teikiamas vietos projektams, kurių veiklos prisideda prie turizmo/rekreacijos/kultūros/socialinės įtraukties plėtojimo; 2. Pirmumas teikiamas vietos projektams, kurių metu bus sukurta daugiau darbo vietų; 3. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, kurie vietos lygmeniu yra inovatyvūs.
9.1.1.3.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	iki 80 000,00 Eur
9.1.1.3.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 50 proc. (kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (po projekto yra įsipareigojama gauti grynąjį pajamų));

		iki 75 proc. (kai vietos projektas yra skirtas žuvininkystės verslui plėtoti arba pradėti, jį teikia juridinis arba fizinis asmuo, ir pareiškėjas įrodo, kad vietos projektas yra inovatyvus vietos lygiu).
--	--	---

9.1.1.VPS prioritetas Nr. I. „Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose“		
9.1.1.4. VPS priemonė „Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje.“ (kodas BIVP-4)		
9.1.1.4.1.	VPS priemonės tikslas: didinti bendruomenės ekologinę savimone, diegiant žuvininkystės sektoriuje pažangias žaliąsias technologijas	
9.1.1.4.2.	Priemonės apibūdinimas	Parama bus skiriama investicijoms į vietos bendruomenės ir žvejybos sektoriaus informuotumo didinimą; energijos suvartojimo mažinimą ir dekarbonizaciją; ekologiškesnių vietinio vartojimo įpročių skatinimą; invazinių rūšių: grėsmės pavertimą galimybe; taršos jūrų aplinkoje prevenciją; vietos biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimą. Bus remiama statinių statyba ir/arba atnaujinimas, infrastruktūros įrengimas, įrangos įsigijimas ir kitos pagrįstos bei tinkamos projekto įgyvendinimui reikalingos išlaidos.
9.1.1.4.3.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.1.4.4.	<i>pelno</i>	☒
9.1.1.4.5.	<i>ne pelno</i>	☒
9.1.1.4.6.	Tinkami paramos gavėjai	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančys veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešoji ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešoji įstaiga, registruoti ir veikiantys Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.4.7.	Priemonės tikslinė grupė	Juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžta LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme); fizinis asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę ir vykdančys veiklą Klaipėdos miesto teritorijoje Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešoji ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešoji įstaiga, registruoti ir veikiantys Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.4.8.	Tinkamumo sąlygos	1. Projekto veiklos turi būti vykdomos Klaipėdos miesto teritorijoje;

		<p>2. Projekte bus sukurta (-os) ar išsaugota (-os) darbo vietos (kai pareiškėjas yra smulkaus verslo subjektas - labai maža arba maža įmonė ar fizinis asmuo);</p> <p>3. Į projektą bus įtrauktos veiklos gyventojų ekologinei savimonei didinti, su kurių rezultatu bus galima viešai susipažinti (kai pareiškėjas yra viešasis juridinis asmuo: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešojo ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešojo įstaiga).</p>
9.1.1.4.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	<p>1. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, kurie vietos lygmeniu yra inovatyvūs.</p> <p>2. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, kurių metu bus sukurta ar išsaugota daugiau darbo vietų (kai pareiškėjas yra smulkaus verslo subjektas - labai maža arba maža įmonė ar fizinis asmuo);</p> <p>3. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, į kurių veiklas, skirtas gyventojų ekologinei savimonei didinti, bus įtraukta daugiau dalyvių (kai pareiškėjas yra viešasis juridinis asmuo: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešojo ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešojo įstaiga).</p>
9.1.1.4.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	iki 80 000,00 Eur
9.1.1.4.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	<p>iki 50 proc. (kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (po projekto yra išipareigojama gauti grynujų pajamų));</p> <p>iki 75 proc. (kai vietos projektas yra skirtas žuvininkystės verslui plėtoti arba pradėti, jį teikia juridinis arba fizinis asmuo, ir pareiškėjas įrodo, kad vietos projektas yra inovatyvus vietos lygiu);</p> <p>iki 100 proc. (kai vietos projektas yra ne pelno ir jį teikia NVO ar kitas viešasis juridinis asmuo).</p>

9.1.1.VPS prioritetą Nr. I. „Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose“

9.1.1.5. VPS priemonė „Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą“ (kodas BIVP-5)

9.1.1.5.1.	VPS priemonės tikslas: aktyvinant miesto bendruomenę išsaugoti marinistinį paveldą bei puoselėti tradicijas	
9.1.1.5.2.	Priemonės apibūdinimas	<p>Parama bus skiriama investicijoms į marinistinio (žvejybos) paveldo išsaugojimą; marinistinės kultūros tradicijų puoselėjimą; bendruomenę sutelkiančių veiklų ir socialinės įtraukties skatinimą; socialinę atskirtį patiriančių grupių galimybių naudotis būtinais paslaugomis gerinimą; informuotumo, ypač tarp jaunesnių žmonių, apie žvejų profesiją ir jos vertę vietinei bendruomenei didinimą; paramą jaunų žmonių, besidominčių žvejybos ar akvakultūros sektoriaus profesijomis, mokymui.</p>

		Bus remiamas paveldo objektų tvarkymo (restauravimo) dokumentacijos parengimas, paveldo objektų tvarkymas (restauravimas), statinių statyba ir/arba atnaujinimas, infrastruktūros įrengimas, įrangos įsigijimas ir kitos pagrįstos bei tinkamos projekto įgyvendinimui reikalingos išlaidos.
9.1.1.5.3.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.1.5.4.	<i>pelno</i>	☐
9.1.1.5.5.	<i>ne pelno</i>	☒
9.1.1.5.6.	Tinkami paramos gavėjai	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešoji ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešoji įstaiga, registruoti ir veikiantys Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.5.7.	Priemonės tikslinė grupė	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija ar kita asociacija, viešoji ar biudžetinė įstaiga, kurių steigėjas nėra savivaldybė, savivaldybė, savivaldybės biudžetinė ar viešoji įstaiga, registruoti ir veikiantys Klaipėdos miesto teritorijoje
9.1.1.5.8.	Tinkamumo sąlygos	1. Projekto veiklos turi būti vykdomos Klaipėdos miesto teritorijoje; 2. Į projekto veiklas turi būti įtraukti socialiai jautrioms visuomenės grupėms priklausantys bendruomenės nariai – jaunimas (14-29 metų asmenys), asmenys su negalia, vaikai iš socialinę riziką patiriančių šeimų ir pan.
9.1.1.5.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, kurie įgyvendinami su partneriu (-ais); 2. Pirmumas bus teikiamas vietos projektams, į kurių veiklas bus įtraukta daugiau dalyvių, priklausančių socialiai jautrioms visuomenės grupėms.
9.1.1.5.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	iki 100 000,00; iki 15 000,00 (kai įgyvendinamas mažos apimties socialinio pobūdžio vietos projektas).
9.1.1.5.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 100 proc.

10. VPS įgyvendinimo veiksmų planas		
	Planuojami veiksmai	Sąsaja su VPS ir priemonėmis
10.1.	2023 m.	
10.1.1.	Susiję su VPS įgyvendinimu: <ul style="list-style-type: none"> • VPS patvirtinimas NKŽVVG visuotiniame narių susirinkime; • VPS pateikimas NMA vertinimui; 	Visi prioritetai, visos priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> • VPS koregavimas/taisymas (pagal poreikį) pagal NMA vertintojų ir ekspertų pastabas; • VPS įgyvendinimo sutarties NMA pasirašymas; • NKŽVVG narių informavimas apie pasirašytą VPS įgyvendinimo sutartį; • Parengiamieji veiksmai VPS įgyvendinimui: NKŽVVG administracijos darbuotojų atranka ir priėmimas į darbą, VPS administravimui reikalingų paslaugų ir prekių įsigijimas 	
10.1.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyventojų informavimas apie pasirašytą VPS įgyvendinimo sutartį; • VPS pristatymas gyventojams ir potencialiems pareiškėjams; • Informacinio stendo įrengimas; • Informacijos, susijusios su VPS įgyvendinimu (VP finansavimo sąlygų aprašai, kvietimas teikti VP paraiškas, jų vertinimo grafikas ir rezultatai ir kt.), talpinimas interneto svetainėje; • Konsultacijų teikimas potencialiems pareiškėjams. 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.2.	2024 m.	
10.2.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p><u>I kvietimo teikti VP paraiškas organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos I kvietimui teikti VP paraiškas rengimas, aptarimas, pristatymas NKŽVVG valdybai ir patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • I kvietimo VP surinkimas, jų vertinimas, NKŽVVG valdybos posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas; • I kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę. <p><u>II kvietimo teikti VP paraiškas organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos II kvietimui teikti VP paraiškas rengimas, aptarimas, pristatymas NKŽVVG valdybai ir patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • II kvietimo VP surinkimas, jų vertinimas, NKŽVVG valdybos posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas; • II kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę. <p><u>VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas. 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.2.2.	Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:	Visi prioritetai, visos priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> •Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/socialiniuose tinkluose/žiniasklaidos priemonėse apie paskelbtus kvietimus, VPS įgyvendinimo rezultatus; • Potencialių pareiškėjų konsultavimas teikiant paraiškas pagal I ir II kvietimus bei vykdytojų konsultavimas įgyvendinant projektus. 	
10.3.	2025 m.	
10.3.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p><u>III-ojo kvietimo teikti VP paraiškas organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos III kvietimui teikti VP paraiškas rengimas, aptarimas, pristatymas NKŽVVG valdybai ir patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • III kvietimo VP surinkimas, jų vertinimas, NKŽVVG valdybos posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas; • III kvietimo VP įgyvendinimo stebėsenai ir kontrolė. <p><u>VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.3.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/socialiniuose tinkluose/žiniasklaidos priemonėse apie paskelbtus kvietimus, VPS įgyvendinimo rezultatus; •Potencialių pareiškėjų konsultavimas teikiant paraiškas pagal III kvietimą, vykdytojų konsultavimas įgyvendinant projektus. 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.4.	2026 m.	
10.4.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p><u>IV-ojo kvietimo teikti VP paraiškas organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos IV kvietimui teikti VP paraiškas rengimas, aptarimas, pristatymas NKŽVVG valdybai ir patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • IV kvietimo VP surinkimas, jų vertinimas, NKŽVVG valdybos posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas; 	Visi prioritetai, visos priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> • IV kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę. <p><u>VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas 	
10.4.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/socialiniuose tinkluose/žiniasklaidos priemonėse apie paskelbtus kvietimus, VPS įgyvendinimo rezultatus; • Potencialių pareiškėjų konsultavimas teikiant paraiškas pagal IV kvietimą, vykdytojų konsultavimas įgyvendinant projektus. 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.5.	2027 m.	
10.5.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p><u>VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.5.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/žiniasklaidoje/socialiniuose tinkluose apie VPS įgyvendinimo rezultatus. 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.6.	2028 m.	
10.6.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p><u>VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas 	Visi prioritetai, visos priemonės
10.6.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p>	Visi prioritetai, visos priemonės

	•Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/žiniasklaidoje/ socialiniuose tinkluose apie VPS įgyvendinimo rezultatus.	
10.7.	2029 m.	
10.7.1.	Susiję su VPS įgyvendinimu: VPS stebėsenos ir ataskaitų parengimo organizavimas: • Duomenų, reikalingų VPS įgyvendinimo stebėsenai, rinkimas ir analizė; • VPS galutinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas.	Visi prioritetai, visos priemonės
10.7.2.	Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu: •Nuolatinis informacijos skelbimas ir atnaujinimas interneto svetainėje/žiniasklaidoje/ socialiniuose tinkluose apie VPS įgyvendinimo rezultatus.	Visi prioritetai, visos priemonės

11. VPS finansinis planas					
VPS finansinis planas pagal prioritetus:					
11.1.	Prioriteto Nr.	VPS prioriteto pavadinimas	Planuojama paramos lėšų suma (Eur)	Planuojama lėšų (proc.)	
11.1.1.	I	Tvaraus verslo vystymas visuose mėlyno augimo sektoriuose	445 000,00	57,72	
11.1.2.	II	Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie kintančios aplinkos	116 000,00	15,05	
11.1.3.	III	Klaipėdos marinistinio paveldo išsaugojimas ir bendruomeniškumo stiprinimas	210 000,00	27,24	
			Iš viso: 771 000,00	Iš viso: 100	
VPS finansinis planas pagal priemones:					
11.2.	VPS priemonės pavadinimas	VPS prioriteto Nr., kuriam priskiriama priemonė	VPS priemonės kodas	Planuojama lėšų suma (Eur)	Planuojama lėšų (proc.)
11.2.1.	Sąlygų verslinei ir rekreacinei žvejybai bei turizmui sudarymas vystant nedidelės apimties	I	BIVP-1	135 000,00	17,51

	viešąją infrastruktūrą ir jos valdymo būdus				
11.2.2.	Žuvininkystės produkcijos vertės didinimas investuojant į tvarias maisto sistemas, tiekimo grandinių trumpinimą	I	BIVP-2	150 000,00	19,46
11.2.3.	Žuvininkystės bei ją įvairinančių verslų kūrimasis ir plėtra, prioritetą teikiant inovatyvių mėlynosios bioekonomikos iniciatyvų skatinimui	I	BIVP-3	160 000,00	20,75
11.2.4.	Priemonių, prisidedančių prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo, taikymas žuvininkystėje	II	BIVP-4	116 000,00	15,05
11.2.5.	Bendruomenės gyvybingumo ir socialinės įtraukties stiprinimas per marinistinio paveldo bei tradicijų puoselėjimą	III	BIVP-5	210 000,00	27,24
				Iš viso: 771 000,00	Iš viso: 100

												(nuo vietos projektams įgyvendinti planuojamos sumos)
11.3.	VPS administravimo išlaidų finansinis planas:											
	VPS administravimo išlaidų kategorijos	Planuojama lėšų (Eur)					Planuojama lėšų (proc.)					
11.3.1.	ŽVVG veiklos išlaidos	150 357,75					75					
11.3.2.	ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidos	50 119,25					25					
11.3.3.	Iš viso:	200 477,00					100					
11.4.	Indikatyvus VPS lėšų poreikis pagal metus:	ES fondas	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Iš viso:	
11.4.1.	Planuojamas lėšų poreikis vietos projektams pagal VPS finansuoti pagal metus (proc. nuo vietos projektams numatytos sumos)	EJRŽAF		10	30	60	75	85	100		100 proc.	
11.4.2.	Planuojamas lėšų poreikis VPS administravimo išlaidoms pagal metus (proc. nuo VPS administravimui numatytos sumos)	EJRŽAF		17,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5		100 proc.	
11.5.	Planuojami papildomi VPS finansavimo šaltiniai		Pagrindimas									
	nenumatomi											

12. VPS įgyvendinimo rodikliai

12.1. VPS pasiekimų rodikliai:

Atsižvelgdami į tai, kokias VPS priemones pasirinkote įgyvendinti, ties kiekviena tikslinė sritimi įrašykite rodiklio reikšmę, kurią pasieksite VPS įgyvendinimo pabaigoje. Nustatydami rodiklio reikšmę preziumuokite, kad bus skirta didžiausia galima paramos suma VPS. Jeigu pagal VPS vertinimo rezultatus nebus skirta didžiausia galima paramos suma VPS įgyvendinti, rodiklio reikšmė proporcingai galės būti mažinama iki VPS paramos sutarties pasirašymo.

Jeigu savo VPS nenumatėte įgyvendinti šioje lentelėje minimų priemonių, tas eilutes ištrinkite. ŽVVG turi teisę šią formą papildyti savarankiškais rodiklių reikšmėmis. VPS formos II dalies 6 punkte ir III dalies 11 punkte esantys duomenys apie pasirinktas priemones ir jų atitiktį tikslinėms sritims turi sutapti.

Eil. Nr.	VPS įgyvendinimo rodiklių pavadinimas	EJRŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:				Iš viso:
		7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.	
12.1.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.):					12
12.1.1.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	4	2	3	3	12
12.1.1.2.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė vietos valdžios institucija (savivaldybė) arba valstybės institucija / organizacija, skaičius (vnt.)	1	0	0	1	2
12.1.1.3.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė mažos ir vidutinės įmonės, skaičius (vnt.)	2	2	2	0	6
12.1.1.4.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė fiziniai asmenys, skaičius (vnt.):	0	0	0	0	0
12.1.1.4.1.	<i>iš jų iki 40 m.</i>	-	-	-	-	<i>iš viso: moterų</i>
12.1.1.4.2.	<i>iš jų vyresni kaip 40 m.</i>	-	-	-	-	<i>iš viso: vyrų</i>
12.1.1.5.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė 12.1.1.3–12.1.1.4 papunkčiuose neišvardyti asmenys, skaičius (vnt.)	1		1	2	4
12.1.2.	Priemonės kodas: BIVP-1					
12.1.2.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	2	0	0	0	2
12.1.3.	Priemonės kodas: BIVP-2					
12.1.3.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	0	2	0	0	2
12.1.4.	Priemonės kodas: BIVP-3					
12.1.4.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	2	0	0	0	2
12.1.5.	Priemonės kodas: BIVP-4					
12.1.5.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	0	0	3	0	3
12.1.6.	Priemonės kodas: BIVP-5					
12.1.6.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	0	0	0	0	3
12.2. VPS pasiekimų tikslo rodikliai (angl. target)						

Eil. Nr.	VPS įgyvendinimo rodiklių pavadinimas	EJRŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:				
		7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.	Iš viso:
12.2.1.	Sukurtų naujų darbo vietų (naujų etatų) skaičius įgyvendinus vietos projektus (vnt.)	1	1	0	0	2
12.2.2.	Išlaikytų darbo vietų skaičius įgyvendinus vietos projektus (vnt.)	2	2	2	0	6
12.2.3.	Naudą gaunantys asmenys (asmenys)			20	50	70
12.2.4.	Veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, žuvų sveikatą ir gerovę (vnt.)			3		3
12.2.5.	Subjektai, didinantys socialinį tvarumą (vnt.)	1			3	4
12.2.6.	Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo veikla (bendradarbiavimo veiklų skaičius, vnt.)	1			3	4
12.2.7.	Įdiegtos inovacijos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius)	1	1	1		3
12.2.8.	Subjektai, gaunantys naudos iš skatinimo ir informavimo veiklos (asmenys)			20	50	70
12.2.9.	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamyboje ir (arba) perdirbime (įmonės)			2		2
12.2.10.	Duomenų rinkiniai ir patarimai (vnt.)			1	1	2

13. VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėseną

--	--

13.1.	VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos funkcijos pagal subjektus	
13.1.1.	ŽVVG nariai	<p>Visuotinio narių susirinkimo kompetencija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svarsto pateiktus siūlymus dėl įstatų keitimo bei keičia Asociacijos įstatus; • renka ir atšaukia Asociacijos pirmininką, Asociacijos valdybos narius; • nustato Asociacijos valdymo organų rinkimo tvarką ir Asociacijos sprendimų priėmimo tvarką ir užtikrina, kad Asociacijai vykdant savo veiklą bus užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ir bus atsižvelgta į jaunimo grupių situaciją bei poreikius, suteikiant vienodas galimybes įvairioms socialinėms grupėms. • skiria ir atšaukia revizorių auditoriaus pareigoms atlikti; • nustato Asociacijos finansinės veiklos vidaus kontrolės tvarką, vertina revizoriaus (auditoriaus ar audito įmonės) patikrinimo rezultatus, priima sprendimus dėl revizoriaus (audito ar audito įmonės) nustatytų trūkumų ar pažeidimų šalinimo nedelsiant; • tvirtina Asociacijos veiklos metinę ataskaitą, metinę finansinę atskaitomybę; • tvirtina pirmininko pateiktą veiklos ataskaitą, svarsto ir tvirtina vietos veiklos grupės pirmininko ataskaitas, veiklos programas; • priima sprendimą dėl Asociacijos pertvarkymo ir pabaigos (reorganizavimo ar likvidavimo); • nustato vienkartinio stojamojo ir kasmetinio nario mokesčio sumą ir šių mokesčių mokėjimo tvarką; • sprendžia kitus klausimus, jei tokių klausimų sprendimas pagal teisės aktus ir šiuos įstatus priskiriamas jo kompetencijai.
13.1.2.	ŽVVG valdymo organo nariai	<p>Asociacijos <i>valdybos funkcijos</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priimti į darbą ir atleisti darbuotojus, nustatyti jiems atlyginimo dydį; • vadovauti Asociacijos veiklai laikotarpiuose tarp visuotinių narių susirinkimų; • priimti ar pašalinti Asociacijos narius, nustatyti nario mokesčio mokėjimo tvarką; • analizuoti Asociacijos veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijų ir kitus vertybių apskaitos duomenis; • tvirtinti vietos veiklos grupės atstovybių filialų nuostatus; • organizuoti Asociacijos renginius, pasitelkiant asociacijos narius; • inicijuoti ataskaitinių ir neeilinių visuotinių narių susirinkimų sušaukimą;

		<ul style="list-style-type: none"> • nustatyti Asociacijos veiklos programą; • priimti sprendimą dėl kitų juridinių asmenų, filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo ar tapimo kitų juridinių asmenų dalyviu; • priimti sprendimą dėl Asociacijos valdomo turto ir lėšų perleidimo, užtikrinimo jais prievolių įvykdymą ar kitokio Asociacijos turto valdymo apribojimo. Toks sprendimas gali būti priimamas tik tuo atveju, kai siekiama įgyvendinti Asociacijos įstatuose nustatytus tikslus; • priimti sprendimus dėl projektų finansavimo bei paramos lėšų paskirstymo; • priimti sprendimus dėl dalyvavimo projektinėje veikloje iš dalies ar visiškai Asociacijos lėšomis finansuojamų projektų atrankos vykdymo; • spręsti klausimą dėl Asociacijos buveinės adreso keitimo; • spręsti kitus teisės aktų ir šių įstatų Asociacijos valdybos kompetencijai priskirtus ir Asociacijos veikloje kylančius klausimus.
13.1.3.	VPS administravimo vadovas	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; • Renka, sistemina, analizuoja informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą bei problemas ir ją teikia NKŽVVG valdymo organams, NMA ir ŽŪM; • Kontroliuoja kitų NKŽVVG VPS įgyvendinimo administracijos darbuotojų veiklą; • Atsako už: <ul style="list-style-type: none"> - VPS įgyvendinimą ir stebėseną; - administruoja VPS įgyvendinimo piniginius išteklius, kontroliuoja buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę; • Koordinuoja: <ul style="list-style-type: none"> - VPS dokumentų tvarkymą pagal raštvedybos reikalavimus; - NKŽVVG ryšių palaikymą su bendruomenėmis, NVO, socialiniais-ekonominiais partneriais, rėmėjais; - vietos projektų patikrų vietoje atlikimą. <p>Dalyvauja rajoninėse, respublikinėse ir tarptautinėse programose, konferencijose, seminaruose, renginiuose.</p>
13.1.4.	VPS finansininkas (buhalteris)	<ul style="list-style-type: none"> • Vykdo VPS buhalterinę apskaitą; • Užtikrina finansinių – ūkinių operacijų teisėtumą, tinkamą dokumentų tvarkymą; • Užtikrina, kad laiku būtų atsiskaitoma su valstybės, biudžeto ir kitomis valstybinėmis institucijomis;

		<ul style="list-style-type: none"> • Rengia ir kaupia finansinės atskaitomybės dokumentus; • Saugo su VPS įgyvendinimu susijusius finansinius dokumentus.
13.1.5.	kiti ŽVVG administracijos darbuotojai:	
13.1.5.1.	VPS administratorius (-iai)	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultuoja potencialius VP pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; • Rengia VPS įgyvendinimo projekto mokėjimo prašymus, ataskaitas; • Vykdo VPS įgyvendinimo projekto viešuosius pirkimus; • Identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas, renka, sistemina, analizuoja informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą ir ją teikia VPS administravimo vadovui; • Saugo su VPS įgyvendinimo vidaus valdymu, stebėseną ir vertinimu susijusius dokumentus; • Tvarko VPS dokumentus pagal raštvedybos reikalavimus.
13.1.5.2.	VPS viešųjų ryšių specialistas (-ai)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atlieka NKŽVVG teritorijos gyventojų skatinimo ir aktyvinimo veiksmus; ▪ Viešina su VPS įgyvendinimo eiga susijusią informaciją; ▪ Prižiūri ir tvarko NKŽVV Facebook paskyrą „Naujoji Klaipėdos Žuvininkystės Vietos Veiklos Grupė“ ir internetinę svetainę http://www.klaipedosgrupe.lt ; ▪ Organizuoja mokymus ir konferencijas; ▪ Renka, kaupia ir teikia informaciją apie atliktus NKŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmus rengiant metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą.
13.2.	ŽVVG darbuotojų gebėjimai įgyvendinti VPS	
13.2.1.	VPS administravimo vadovas	Turi turėti aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę nei 3 m. darbo patirtį projektų valdymo srityje; arba turėti ne mažesnę negu 5 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje.
13.2.2.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	Turi turėti aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę nei 2 m. darbo patirtį finansinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje arba turėti ne mažesnę negu 5 m. darbo patirtį finansinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje (šis reikalavimas taikomas, jeigu VPS finansų valdymui pasitelkiamas finansines paslaugas teikiantis juridinis ar fizinis asmuo).
13.2.3.	kiti ŽVVG administracijos darbuotojai:	
13.2.3.1.	VPS administratorius	Turi turėti aukštąjį išsilavinimą arba ne mažesnę negu 2 m. darbo ir (arba) savanoriško darbo patirtį projektų valdymo arba VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje.

13.2.3.2.	VPS viešųjų ryšių specialistas	Turi turėti aukštąjį išsilavinimą, taip pat turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros politikos srityse; arba turėti ne mažesnę negu 1 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje.
13.3.	VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos vidaus sistemos apibūdinimas	
13.3.1.	<p>Asociacija „Naujoji Klaipėdos žuvininkystės vietos veiklos grupė“ apie VPS įgyvendinimo rezultatus, įgyvendinimo vidaus stebėsenos veiksmus, atsiskaitys pateikdama metines VPS įgyvendinimo ataskaitas.</p> <p>Atsižvelgiant į pasiektus VPS įgyvendinimo rezultatus, NKŽVVG iki kiekvienų einamųjų metų vasario 1 d. pateiks NMA metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus. Metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje bus pateikiami duomenys apie VPS įgyvendinimo pažangą ir rezultatus nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Metinė VPS įgyvendinimo ataskaita bus patvirtinta VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo.</p> <p>VPS įgyvendinimo valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos tikslas – sukurti patikimą ir objektyvią NKŽVVG atstovaujamos teritorijos plėtros koordinavimo, VPS įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo tvarką, užtikrinti racionalų ES ir nacionalinės paramos lėšų paskirstymą ir savalaikį jų panaudojimą, NKŽVVG valdymo organų, NKŽVVG administracijos darbuotojų funkcijas, atskaitomybę ir jų atsakomybę, tenkančią įgyvendinant VPS.</p> <p>Svarbiausias vaidmuo užtikrinant VPS įgyvendinimo valdymą ir stebėseną tenka NKŽVVG valdybai, kuri pagal jai visuotinio NKŽVVG narių susirinkimo suteiktą kompetenciją, svarsto ir tvirtina VPS įgyvendinimo ataskaitą bei VPS pakeitimus, tvirtina VP finansavimo sąlygų aprašus.</p> <p>VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ NKŽVVG nariai: išklauso NKŽVVG pirmininko ataskaitą apie VPS įgyvendinimo eigą; teikia rekomendacijas/siūlymus NKŽVVG valdybai dėl VPS įgyvendinimo proceso tobulinimo; ▪ NKŽVVG kolegialaus valdymo organo nariai: svarsto ir tvirtina VPS įgyvendinimo ataskaitą ir VPS pakeitimus; priima sprendimus dėl VPS įgyvendinimo; svarsto ir tvirtina kvietimų teikti VP paraiškas finansavimo sąlygų aprašus; priima sprendimus dėl paramos skyrimo VP; svarsto VP pareiškėjų ir vykdytojų skundus bei priima sprendimus; priima sprendimus dėl NKŽVVG administracijos veiklos; ▪ VPS administravimo vadovas: organizuoja VPS įgyvendinimą ir stebėseną; rengia VPS įgyvendinimo ataskaitas, VPS pakeitimų projektus bei kitus su VPS įgyvendinimu susijusių dokumentus; organizuoja vietos projektų vertinimą, patikrų vietoje atlikimą; rengia vietos projektų vykdymo sutarčių projektus ir organizuoja jų pasirašymą; kontroliuoja kitų NKŽVVG administracijos darbuotojų veiklą; teikia pasiūlymus NKŽVVG valdybai ir pirmininkui dėl VPS įgyvendinimo; rengia ir administruoja teritorinio ir (arba) tarptautinio bendradarbiavimo projektus; rengia VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimą; konsultuoja potencialius vietos projektų 	

pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; informuoja NMA ir (arba) ŽŪM apie VPS įgyvendinimo problemas, o taip pat pateikia siūlymus dėl jų sprendimo;

- VPS finansininkas ir (arba) buhalteris: renka, sistemina, analizuoja finansinę informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą bei problemas ir ją teikia VPS administravimo vadovui; tvarko VPS įgyvendinimo projekto buhalterinę apskaitą; atlieka finansinius pavedimus; rengia VPS įgyvendinimo projekto mokėjimo prašymų finansinius dokumentus ir teikia informaciją NKŽVVG administravimo vadovui apie lėšų panaudojimą; formuoja, kaupia ir saugo su VPS įgyvendinimu susijusius finansinius dokumentus;
- VPS administratorius: konsultuoja potencialius VP pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su VP rengimu ir vykdymu; vykdo VP paraiškų surinkimą ir vertinimą; vertina VP viešuosius pirkimus, mokėjimo prašymus ir ataskaitas; rengia VPS įgyvendinimo projekto mokėjimo prašymus; vykdo VPS įgyvendinimo projekto viešuosius pirkimus; identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas, renka, sistemina, analizuoja informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą ir ją teikia VPS administravimo vadovui; saugo su VPS įgyvendinimo vidaus valdymu, stebėseną ir vertinimu susijusius dokumentus; rengia kvietimų teikti VP paraiškas finansavimo sąlygų projektus;
- VPS viešųjų ryšių specialistas: atlieka NKŽVVG teritorijos gyventojų skatinimo ir aktyvinimo veiksmus, viešina su VPS įgyvendinimo eiga susijusią informaciją, prižiūri ir tvarko NKŽVV Facebook paskyrą „Naujoji Klaipėdos Žuvininkystės Vietos Veiklos Grupė“ ir internetinę svetainę <http://www.klaipedosgrupe.lt>, organizuoja mokymus ir konferencijas, renka, kaupia ir teikia informaciją apie atliktus NKŽVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmus rengiant metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą.

Siekiant užtikrinti tinkamą VPS įgyvendinimą, vykdomas atliekamų veiksmų monitoringas: statistinės informacijos apie VPS įgyvendinimo veiksmus rinkimas, sisteminimas ir analizės apie VPS numatytų tikslų, uždavinių, priemonių įgyvendinimą, atlikimas. Už informacijos, reikalingos VPS įgyvendinimui užtikrinti ir monitoringui atlikti bei ataskaitai parengti rinkimo, sisteminimo ir analizės organizavimą atsakingas VPS administravimo vadovas, o už reikalingos informacijos surinkimą, sisteminimą VPS administratorius, viešųjų ryšių specialistas.

Informacija apie VPS įgyvendinimo pažangą ir kylančias VPS įgyvendinimo problemas gaunama iš VP įgyvendinimo ataskaitų, NKŽVVG administracijos darbuotojų patikrų į VP įgyvendinimo vietas ataskaitų, atliktų tyrimų ataskaitų, susijusių su VPS įgyvendinimu ir kitų informacijos šaltinių. NKŽVVG administracija pagal šiuos duomenis rengia ataskaitas.

VPS įgyvendinimo metinė ataskaita rengiama pagal nustatytą formą ir reikalavimus bei pateikiama NKŽVVG valdybai ne vėliau kaip per vieną mėnesį, pasibaigus ataskaitiniams metams. Ataskaita pristatoma NKŽVVG narių visuotiniam susirinkimui, kuris VPS įgyvendinimo ataskaitą viešai svarsto. Ataskaita taip pat viešai skelbiama NKŽVVG interneto svetainėje <http://www.klaipedosgrupe.lt>. Už jos parengimą atsakingas VPS administravimo vadovas, o už pateikimą NKŽVVG valdybai - NKŽVVG pirmininkas. NKŽVVG valdybai nepritarus metinei ataskaitai, ji gražinama NKŽVVG administracijai tobulinti.

Visi NKŽVVG darbuotojai, susiję su VPS administravimu, tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi VPS administravimo vadovui. VPS administravimo vadovas už savo veiklą tiesiogiai atskaitingas NKŽVVG valdybai. NKŽVVG administracijos veiklą kontroliuoja

NKŽVVG pirmininkas. NKŽVVG valdyba kartu su NKŽVVG pirmininku už savo veiklą atsiskaito prieš visuotinį NKŽVVG narių susirinkimą, kaip aukščiausią NKŽVVG valdymo organą.

NKŽVVG administracijos darba, teises ir pareigas, atsakomybę reglamentuoja NKŽVVG administracijos darbo tvarkos taisyklės, pareigybių aprašymai, NKŽVVG pirmininko įsakymai. Darbuotojai už funkcijų bei pareigų vykdymą atsako darbo tvarkos taisyklių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. VPS administruojantiems darbuotojams už darbo drausmės pažeidimus gali būti skiriamos drausminės nuobaudos Darbo kodekso nustatyta tvarka. Pastebėjus ar nustačius NKŽVVG administracijos darbuotojų piktnaudžiavimo (neteisėto veikimo arba neveikimo) atvejį, NKŽVVG valdyba priima sprendimus dėl šių darbuotojų atsakomybės arba laikino nušalinimo nuo pareigų. Nustačius ar įtarus dėl teisės aktų pažeidimų, NKŽVVG pirmininkas kreipiasi į kompetentingas institucijas (ŽŪM, NMA, Viešųjų pirkimų tarnybą, Specialiųjų tyrimų tarnybą ir pan.) dėl tyrimų pradėjimo ir atsakomybės nustatymo NKŽVVG administracijos darbuotojams. Dėl NKŽVVG valdybos narių veiksmų (neteisėto veikimo arba neveikimo), sprendimus priima NKŽVVG narių visuotinis susirinkimas.

NKŽVVG vertina VPS įgyvendinimo stebėsenos duomenis ir rodiklius, identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas. Iškilus tam tikriems VPS įgyvendinimo sunkumams (pvz., atsilikimas nuo VPS įgyvendinimo plano), NKŽVVG valdybos sprendimu gali būti rengiama ir jai teikiama svarstyti tarpinė VPS įgyvendinimo ataskaita. Esant poreikiui arba iškilus sunkumams įgyvendinant VPS, NKŽVVG valdybos sprendimu gali būti pasitelkiami ekspertai ar NKŽVVG nariai, kuruosiantys sritis, kuriose susiduriama su sunkumais įgyvendinant VP ir siekiant VPS tikslų.

Informacija apie VPS įgyvendinimo eigą teikiama VPS įgyvendinime dalyvaujantiems NKŽVVG teritorijos subjektams. NKŽVVG organizuoja įvairias informavimo veiklas, kurių metu VPS įgyvendinime dalyvaujantys subjektai informuojami apie VPS eigą, planuojamus kvietimus teikti VP paraiškas. Kiekvienais metais NKŽVVG organizuoja visuotinį ataskaitinį NKŽVVG susirinkimą, kurio metu yra tvirtinama NKŽVVG administracijos, NKŽVVG pirmininko ataskaitos. Susirinkimo metu yra pateikiama visa informacija susijusi su VPS įgyvendinimu. Viešųjų ryšių specialistas informuoja visuomenę ir kitus suinteresuotus asmenis apie NKŽVVG veiklą ir VPS įgyvendinimą NKŽVVG Facebook paskyroje „Naujoji Klaipėdos Žuvininkystės Vietos Veiklos Grupė“ ir internetinėje svetainėje <http://www.klaipedosgrupe.lt>.

